

Japán gazdaság

Fékezés középtávon

Japánban szinte egy időben hozták nyilvánosságra az 1978-79-es pénzügyi év (ez áprilistól márciusig tart) eredményeit, valamint a szigetország új hétéves (1979-1985) gazdasági és szociálpolitikai tervének körvonalait. Mindkettőről megállapítható, hogy mind a rövid, mind pedig a középtávon a gazdasági tevékenység lassulása, az új keletű problémák megoldására való törekvés, valamint a termelési szerkezet fokozatos átalakítása a jellemző.

Lanyhuló konjunktúra

Az elmúlt pénzügyi évre tervezett, mintegy 7 százalékos gazdasági növekedés nem valósult meg, a bruttó társadalmi termék (GNP) 5,5 százalékkal emelkedett. Az áremelkedés 3,4 százalékos volt, míg a munkanélküliségi ráta elérte a szigetországban szokotlanul magas 2,2 százalékot. Mivel a gazdasági növekedést a kormányzat többek között a költségvetés eszközével „fűtötte”, a költségvetés hiánya igen magas. Mintegy 23 milliárd dollárt tett ki az ország olajszámlája, s idén ez az összeg az olaj árának drasztikus emelkedése következtében valószínűleg megdönt minden korábbi rekordot. (Olajszükségletének 99 százalékát Japán importból kénytelen fedezni.)

A külkereskedelmi mérleg főbblete az elmúlt pénzügyi évben meghaladta a 20 milliárd dollárt, s ez a rekordaktívum továbbra is nemetszést vált ki az USA és a Közös Piac részéről. A mostani pénzügyi évben mintegy 5 százalékos bruttó nemzeti össztermék-növekedést várnak.

Továbbra sem várható változás az állástalanok számának alakulásában. Az olajbehozatal értéke mintegy 8,5 milliárd dollárral haladja meg a tavalyit, a külkereskedelmi többlete viszont 10 milliárd dollárra avad. Mindent összevéve, a gazdaságkutató intézetek előrejelzése szerint az idei naptári év végére ha nem is recesszió, de erőteljes megtorpanás várható a japán gazdasági életben. Ettől függetlenül persze, a „felkelő nap országa” az USA és az NSZK mellett a tőkés világ vezető gazdasági hatalma marad, s gazdaságának fejlődése, helyzete nagymértékben képes befolyásolni a tőkés konjunktúra alakulását.

Stabilizáló lépések

Középtávon — a jelenlegi gondokból kiindulva — a japán gazdasági vezetés fékezésrel törekszik az eredmények stabilizálására. A gazdasági növekedés állandó fokozását ma már nem tartják elsőrendű célnak; ez körülbelül 5-6 százalék körül alakul

ma, az elképzelések szerint. Persze, még ezt a korábbihoz képest jóval alacsonyabb növekedési rátát is veszélyezteti a beruházások várható alacsony színvonalára. (A magántőke beruházásai a számítások szerint évente csak 4 százalékkal gyarapodnak, bár a kedvező kamatpolitika ösztönözni fogja az új investíciókat.) Csak 1985-re sikerül majd a munkanélküliséget 1,7 százalék alá szorítani, hiszen az iparban végbemenő strukturális átrendeződés további munkaerőket szabadít fel, ezeket viszont csak hosszabb távon tudja a gazdaság „felszívni”.

Amennyiben a dollár értéke nem csökken számottevően az elkövetkezendő hét esztendő során, a külkereskedelmi mérleghelyzet fokozatosan közelíti majd az egyensúly felé — Japán legfontosabb kereskedelmi partnereinek nem kis öröme. A hétéves terv elképzelései szerint a költségvetés egyensúlyra 1985-re áll helyre, s ebben szerepet játszik majd az adók emelése a jelenlegi 19-ről 27 százalékos átlagszintre. A konjunktúra élnélkülisége a kormány növeli a közületi beruházásokat, ezen a területen mintegy 50 százalékos növekedés várható az előző tervhez viszonyítva.

Változó iparszerkezet

Az új hétéves terv rámutat a különböző gazdasági szektorok közötti egyenlőtlenségek helyesbítésének szükségességére, valamint az ipari struktúra átalakításának elodázhatatlanságára.

Az iparnak több olyan területe van, ahol Japán versenyképessége ebben az évtizedben meglehetősen romlott. Ezek a „hanyagolt” iparágak mindinkább a fejlődő országokba tevődnek át, s a szigetország az ottani alacsony munkabérekkel nem tudja felvenni a versenyt. Mindenekelőtt a könnyűipar tartozik az elorsvasztásra ítélt ágazatok közé, de lényegében nem jobbak a kilátásai a japán faiparnak, műtrágyagyártásnak, s hosszabb távon még a hajógyártásnak sem. Különösen éles konkurenciát jelentenek Japán számára az úgynevezett újonnan iparosodó országok, többek között Dél-Korea, Szingapúr, Tajvan stb.

Továbbra is a nemzetközi élvonalban marad, s jelentős fejlődésre és fejlesztésre számíthat az eddig is virágzó általános gépipar, fémipar, villamosgép-gyártás, nehézipar, valamint az elektronikus számítógépek, a távközlési berendezések és készülékek gyártása. Ezek az ágazatok az elképzelések szerint az átlagosnál erőteljesebben fejlődnek, s Japán mindent elkövet majd a komparatív előnyök kihasználása érdekében.

Gonda György — Szentgáli Péter

Olcsóbban a sertéshúst

Egy KNEB-vizsgálat hasznosítása — Az ISV tartalékai és módszerei

Az ország állatállománya magas, ami jó jel, de takarmányozási és egyéb gondokkal jár. Erővenyes ez a sertésre is, a honi húselállítás legfőbb alapjára, amely ágazat az utóbbi két évtizedben — a baromfival egyetemben — a legdinamikusabban fejlődött. Sokat adott ehhez a tudomány — lásd genetikát, hibrideket, intenzív hizlalás —, nemkülönben az a hozzávetőleg háromszáz iparszerű, szakosított telep, amely néhány termelési rendszer összefogásában épült meg.

MEZŐPANEL, AGROKOMP-LEX, ISV — hogy csak egyet-kettőt említsünk a szóban forgó rendszerekről. Ami a tapasztalatokat illeti, vannak közöttük jók és rosszak egyaránt, mint ahogy kitűnt ez a közelmúltban, a kormány által is megtárgyalt KNEB-vizsgálatból. S mivel a különféle — köztük jóval előrelépőbb — dilemmák a harmadik ötéves terv folyamán a beruházásoktól való tartózkodáshoz vezettek, mindinkább feszítővé vált a kérdés: hogyan tovább? Súlyosbította az út megjelését az energiaárak emelkedése, márpedig köztudomású, hogy a telepek fűtéséhez, szellőztetéséhez olaj kell, míg a feivásárlási árak elmaradnak a termelési költségek gyarapodásától.

Beruházás nélkül

Az 1980-ban életbe lépő új szabályozók tartalmaznak bizonyos sertésáru-növelést, amit várnak a tenyésztők, ám aligha kétséges, hogy ezzel még nem teremtik meg a harmóniát. A jó évtizede alakult (korábban termelészövetkezeti közös vállalkozásként), az új társulási törvény értelmében azonban 1979 januárjától az Iparosított Hústermelést Szervező Közös Vállalat nevet fölvetett ISV igazgatóját, dr. Bajor Ferencet arról kértem, képesek-e a megújulásra? Korábban erre képesek voltak, hiszen a hajdanvolt török sátoztáborokra emlékeztető telepek építéséről gyorsan váltották át a rekonstrukciós munkáikat, s a battersági, úgynevezett higiénikus módszer terjesztésétől a szaktanácsadásig terjedő skála kidolgozásával elismerést arattak a ma már a négyeszet meghaladó partnergazdaságok többségében. A népi ellenőrök már említett vizsgálata, 26 ISV-partnertől pozitív megállapításokra vezetett, jóllehet panaszok is adódtak.

— Megköszöntük a vizsgálatból részt vállaló népi ellenőrök elfoglaltságára törekvő, segítő szándékú munkáját — mondja az igazgató. — Megállapításaikból a kivülálló szemléleten keresztül ismerhettük meg tevékenységüket, s jelzést kaptunk további feladatainkhoz. A KNEB-anyagot egyébként nem zártuk az íróasztal fiókjába: a tanulságok levonása céljából igazgatósági ülésen, termelési tanácskozáson vitattuk meg, továbbá minden területi fősztályunk is napirendjére tűzte.

— És milyen jövőbeni feladatokra gondol?

— Sokirányúakra, a genetikától a műszaki megoldásokig — fogalmaz dr. Bajor Ferenc. — Ismeretes, hogy a sertésenyésztésben eddig sem képződött olyan jövedelem, ami a tenyésztés fo-

kozására készített volna a nagyüzemeket, s ez is belejátszott abba, hogy az állományok több mint a fele kisgazdaságokban van. Ennek van ugyan kedvező velejárója, hiszen nem kell tetemes beruházással új telepeket építeni az itteni férőhelyek föl-

váltásaként, ám bármilyen változásra érzékenyebben reagál a kistermelő, amire volt már példa. De beszéljünk most kizárólag a nagyüzemi jövedőről, amit döntően megszab az energia- és fehérjeárak növekedése. Számolni kell ezért olyan sertésekkel, amelyeknek energiaigénye kisebb, mint a különféle termelési és vágóértékre kifinomított nemes sertéseké. Egy példa: egy jól szelektált magyar nagyfehér és a durkó fajta kereszteléséből olyan utódok nyerhetők, amelyeknek hőigénye 2-3 fokkal alacsonyabb, mint az intenzív fajtáké. De az ilyen genetikai háttérű állatok takarmányozási, főleg fehérjeigénye is 2-2,5 százalékkal alacsonyabb azokénál. Igaz, hogy ez az állat 10-15 nappal később készül el, hízik meg, húsa valamelyest zsírosabb, szalonnája némiképp vastagabb lesz, amit ellensúlyoz azonban a jobb gazdaságosság.

A kísérletek lényege

Tibenszky Oszkár fejlesztési fősztályvezető is adatokkal érvel e koncepció mellett:

— A sertéstartásban időszakos töréseknek voltunk tanúi, s lehetséges, hogy most is ilyen szituáció előtt állunk. Mindenképpen fontos, hogy a tenyésztés igazodjék az új energiaárakhoz; ma már nem sokat mond a napi súlygyarapodás és a takarmányfelhasználás szokásos egybenetése. Nem a súly a mérvadó, hanem a hozzá megegetett takarmányok forintértéke! A Kiskunhalasi Állami Gazdaságban például 4,15 kiló takarmány jut 1 kiló súlynöveledésre, ami soknak ítéltető, hiszen napjainkban a 3,7-3,8 kiló az úgynevezett „szép szám”. Csakhogy az említett gazdaságban nem az ugyan-csak elfogadott 17-18 forintnyi költség, hanem 14 forint jut egyetlen kiló sertéshúsról, tehát a gazdaságosság, a jövedelmezőség jobb e szisztéma esetében. Miként sikerült lejjebb szorítani a költséget? Úgy, hogy egy kiló takarmányban 30-40 deka vágóhídi hulladékból készült fehérjefőzet van. Nálunk ma hét és fél hónap a szakosított telepeken nevelt-hizalt sertés életkora;

meggonndolandó, nem célszerűbb-e mondjuk 20 napot engedélyezni még számukra az életben maradáshoz, ami azonban — lehet, paradox módon — nem növelné, ellenkezőleg: olcsóbbítaná önköltségüket. A svédok például ezt teszik, de kétségtelen, hogy a módszer elterjedéséhez a természetes tartást jobban bíró állatok kellene...

A fősztályvezető szavaihoz kívánczok: a többi között. Mert az istállót is meg kell reformálni, amire egyébként szintén hallok már sikeres próbálkozásokat emlegetni. A lényeg abban van, hogy fűtés, nem fűtés dolgaiban elválasztandók egyfelől a malacok, a süldek, illetve a tenyészkocák és a hízők. Ez annyit tesz, hogy 35 kilós súlyukig fűtéses rendszerben növekednek az állatok, akkor viszont kikerülnek abba az istállóba, ahol nem fűtenek.

Lehetséges ez télen is? Nos, a kísérletek, illetve már az első esztendői gyakorlat biztató eredményességről tanúskodnak. Még 1978 negyedik negyedében kidolgozták — az ISV saját tervezőket foglalkoztat — ezt az istállót, amelynek szakszerű elnevezése kissé hosszadalmas: favázás, egyik hosszanti oldalon nyitható, ugyanakkor három oldalról huzatmentesen védett, télesíthető sertésistálló. Ebben az épületben a természetes tartás biológiai előnyeit igyekeztek összehangolni azok költségekkel hatását. Mivel a terv jóváhagyása és a műszaki megvalósítás gyorsan, alig három hónap alatt megtörtént, az elmúlt tél, tavasz és a nyár tapasztalatai már rendelkezésre állnak.

Még a napot is

— Igazolódta várakozásaink — így az igazgató. — A munkába bevont Állattenyésztési Kutató Intézet még nem végleges megfigyelései szerint is oda jutottunk, hogy a hízők és kocák részére ilyen olcsó épületek kelljenek. Az eddig hizlalásra használt, jobb hőszigetelésű, de drágább istállóban eiletéssel és malacneveléssel foglalkoznak. Kedvezően vélekednek erről azok a partnergazdaságaink is, amelyek hasonló beruházást kértek tőlünk. Összevetésül két adalék: az itteni hízők gyarapodása 3,8 százalékkal volt több a szomszédos, zárt épületekben tartottakénál, míg a takarmányfelhasználás 11 százalékkal kevesebb volt. Rendkívül előnyös, hogy az építkezés alig 6-7 hetet vesz igénybe.

Bizonyára érdeklődést vált ki e koncepció, ezért a helyszín idekivánczolgat: a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban, a prűgyi termelészövetkezetben működik prototípus, de a madarasi Béke Tsz-ben, s a Dél-somogyi Állami Gazdaságban is hozzáálltak a beruházáshoz, aminek költsége az utóbbiban 25 millió forinttal lesz olcsóbb.

Dr. Bajor Ferenc és munkatársainak véleménye szerint nagy tartalékok vannak kiaknázzatlanul a napenergia hasznosításában is — egy térszben megkezdődtek ezzel a kísérletek — és a melléktermékek okszerűbb etetésében, amely úton-módon jövedelmezőbbé válhat a sertéstartás.

Keresztényi Nándor

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Hírek az USA-ból

A benzinárak ez év elejétől 50 százalékkal emelkedtek az Egyesült Államokban. Ezzel a háromszorosára növekedett annak, amit az USA energiaügyi minisztere korábban megjósolt.

A jelenlegi inflációs ütem folytatódása mellett az amerikai dollár öt-hét évenként elvesztheti értékének mintegy felét. A kormányzat 10-11 százalékos ez évi inflációs prognózisával lebecsülte a valóságos helyzetet. Az áremelkedéseket felgyorsította az energiafelesleg költségeinek növekedése, de az inflációs spirál már azt megelőzően beindult.

Gyorsult tavaly az amerikai tőkeberuházás üteme: míg 1977-ben az USA külföldi tőkebefektetései 10, addig tavaly már 12 százalékkal növekedtek.

Hibás Peugeot-kocsik

A Peugeot francia gépkocsikonstruszión több mint kétezer darab, 305 típusú személygépkocsit „hívott vissza” műhelyi javítás-

ra. Az 1978 októberi gyártási sorozatból kikerült gépkocsik kormányrudját ellenőrzik, és kijavítják az esetleges hibákat.

Irán felülvizsgálja Krupp részeseit

Teljes egészében felülvizsgálja az iráni kormányzat a nyugat-német Krupp-művek iráni tőkerészeseit. A sah idejében kötött szerződések nem szolgálták Irán érdekeit és lehetővé tették, hogy a Krupp-művek elfogadhatatlan feltételeket támasszon.

Mozambik: erősödik az ellenőrzés

A Mozambiki Népi Köztársaság kormánya állami ellenőrzés alá helyezett négy bányáüzemet. Az intézkedés annak a következménye, hogy e vállalatok tulajdonosai szabotálták a Frelimo pártnak és a kormánynak a bányászat fejlesztésére vonatkozó határozatait.

Hasonlóképpen intézkedett a kormány a közelmúltban egyes cementgyártó üzemekről.

Ma este:

Tévébörze

Bár az aratáson túljutottunk, a mezőgazdaságban szó sem lehet pihenésről, hiszen most kezdődik a betakarítás, a vetés és a mélyszántás. Az őszi mezőgazdasági munkák elvégzéséhez szükséges gépek és növényvédő szerek ellátásának alakulásáról kaphatunk képet a ma délután 17 óra 45 perckor kezdődő Tévébörzén.

A kohászatban már alkalmazzák

Elektronmikroszkópos konferencia

Az elektronsugaras vizsgálati módszerekkel folytatott anyagtudományi és biológiai kutatásokról négy napos nemzetközi konferencia kezdődött szerdán a Magyar Tudományos Akadémia szegedi biológiai központjában.

Az elektronmikroszkópos vizslati módszerek ugyanis mind inkább tért hódítanak nemcsak a

tudományban, hanem közvetlenül a természetben is. Hazai kutatók beszámoltak arról, hogy Magyarországon csak a legutóbbi konferencia óta eltelt két év alatt számos nagy kohászati vállalatnál vezették be a jobb gyártmányminőség érdekében az elektronmikroszkópos kutatási és értékelési módszereket.

Moszkva

Faipari kiállítás nyílt

Erdő- és fafeldolgozó berendezések komplex kiállítása nyílt szerdán Moszkvában. Az idén megrendezett moszkvai kiállítások közül ez a legnagyobb méretű bemutató. Csaknem a Szokolnyiki park teljes területén mutatják be termékeiket a résztvevők, a 19 országot képviselő 395 külföldi cég, és a szovjet iparban jelentős helyet elfoglaló hazai fafeldolgozást végző 220 szovjet vállalat.

A külföldi kiállítók sorában — amelyek közül 6 ország képviseli a szocialista országokat — Magyarország is jelen van. A Mezőgazdasági Minisztérium védelmében a szovjet iparban jelentős helyet elfoglaló hazai fafeldolgozást végző 220 szovjet vállalat.

Üdítő ital — sörért

Tudósítónktól.

Meggyből készült üdítő italt exportálnak Győről Szlovákiába a kishatármenti árucseré-forgalom keretében. A gyártó cég a győri Szikviz és Üdítő ital Vállalat, a forgalmazó pedig a Győri AFÉSZ. A vállalkozás harmadik részvevője a győri Újkelet Termelőszövetkezet, ahol a meggyet termelik.

Az első szállítmány 10 ezer darab literes palackból állt. Az év hátralévő részében összesen 150 ezer palack meggy üdítő italt szállítanak el Győrből. A magyar üdítőital Pozsonyban és a Csallóköz magyar-lakta területeinek szövetkezeti élelmiszer-üzleteiben hozzák forgalomba. A magyar szövetkezetek közül a győri AFÉSZ bonyolítja le a legnagyobb kishatármenti forgalmat. A szlovák társzövetkezetektől söröt kapnak cserébe a magyar üdítő italért.

Vasúti járműjavítás termelékenyebben

Tudósítónktól.

Az őszi csúcsgazdálkodás sikeres lebonyolításához a MÁV Miskolci Járműjavító Üzemének szocialista brigádjai — csatlakozva az MSZMP XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére indított munkaversenyhez — vállalják, hogy megrövidítik a javítási időt.

A termelékenységet 2,5 százalékkal kívánják növelni, s azt tervezik, hogy 5 százalékkal csökkentsék a teherkocsik javítási idejét. Az üzemi energiamérleg egyensúlyának biztosításához 17 ezer köbméterrel kevesebb földgáz felhasználásával járulnak hozzá. Takarékosan gazdálkodnak az anyaggal és az alkatrészekkel is.

Arló

Cigánynapközi

Tudósítónktól.

Borsod megyében az őszi járásban a legmagasabb a cigánylakosság száma. A legtöbbet Arlón, Sajókázán és Bánrévén élnek. A járásban még 27 telep van. Elsősorban azoknak a putriknak a felszámolása okoz gondot, amelyekben több család él együtt. A munkaviszonnyal rendelkezők száma azonban több mint 10 százalékkal nőtt az utóbbi két év alatt. Tavaly pedig 40 személyes cigánynapközi létesült Arlón.

Felhőátvonulások, eső nélkül

Várható időjárás ma estig: felhőátvonulások, eső nélkül. Az északi, északnyugati szél ismét megelégnék. Délutánra 19—24 fokig melegszik fel a levegő.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 330 centiméter volt.

Később zárul az első félév

Szeptember 3.: tanévnyitó az iskolákban

A hagyományos, ünnepélyes tanévnyitót szeptember 2-án, vasárnap délután tartják Zalaegerszegen, a Csányi László Közgazdasági Szakközépiskolában. Garayvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes mond tanévnyitó beszédet, s ezzel megkezdődik az 1979—80-as iskolai év.

Az iskolai tanévnyitót ünnepélyekre szeptember 3-án, hétfőn kerül sor, az első tanítási nap pedig szeptember 4-én, kedden lesz.

Az oktatási miniszter már júniusban közzétette az 1979—80-as tanév „menetrendjét”, amely néhány újdonságot tartalmaz. A korábbiánál későbbre került az első

félév vége. A diákok eddig a félévi értesítőt a téli szünet utáni első tanítási napon kapták meg, az új tanévben erre egy hónappal később kerül sor, mert az első félév 1980. január 31-ig tart. Az általános iskolákban és a gyógypedagógiai intézményekben az utolsó tanítási nap 1980. június 13. lesz. Ott azonban, ahol a kötelező tanítási napokat és a tantárgyak évi óraszámát előbb teljesítik, kötetlen iskolai programokat szervezhetnek már június 10-től. Továbbra is érvényes, hogy a tanítást június 20-ig mindenképp be kell fejezni.

A középiskolák utolsó éves diákjai 1980. május 10-én ballagnak, az írásbeli érettségik má-

jus 19-én kezdődnek, a közös írásbeli érettségi-felvételik időpontja pedig 1980. május 26—27. A középiskolák alsóbb osztályaiban az utolsó tanítási nap 1980. június 7-e, illetve a 11 napos munkarend szerint dolgozó iskolákban június 13-a lesz. A téli vakáció 1979. december 22-től 1980. január 9-ig, a tavaszi szünet 1980. április 5-től április 9-ig tart.

Az új tanévben folytatódik az általános és középiskolákban az új tantervek fokozatos életbeléptetése. Új tervek szerint tanulnak az elsősök mellett a másodikosok és néhány tantárgyból a felsőbb évesek. Életbe lép az új tanterv a többi között a gimnáziumok első osztályaiban is.

HANTOS JÁNOS főtitkár vezetésével magyar vöröskeresztes küldöttség utazott Drezdába, a szocialista országok szervezetei vezetőinek tanácskozására. A találkozó résztvevői megvitatták a nemzetközi mozgalom időszerű kérdéseit, és véleményesítették a folytatást a saját országukban végzett tevékenységről.

PIROSRA ÉRETTE a britaminipaprika. Csongrád megyében, elsősorban Szentes környékén a termelőik megkezdték a szedését, a megyei ZÖLDERT-vállalat pedig a felvásárlást. A vállalat szegedi és makói üzemeiben mintegy háromezer tonnával felaprítanak, csaknem teljesen ki-vonják belőle a nedvtartalmat, és kókka formába préselik, így a paprika keresett exportcikké külföldön.

TÖMEGES HALPUSZTULÁS történt a Mecsek hegyei között fekvő Kovácsszénájai horgászatban. A horgászok vészjelzésére azonnal riadót rendeltek el, és nagy erővel hozzáfogtak a mentési munkához. A szomszédos Herman Ottó-tóból friss vizet engedtek az oxigénhiányos tóba, levegőt bocsátottak a vízbe, amelynek az időjárás is segítette fel-frissülését. Mindennek eredményeként tegnap megszűnt a halpusztulás.

A KOMLÓSÜRET megkezdődött a hevesi határban. A helyi állami gazdaságban az idén hatvan hektáron telepítettek komlót, megoldották a termés gépi szedését, szárítását és feldolgozását.

CERUZABAB. A másodvetésű zöldbab feldolgozását tegnap kezdték meg a Miskolci Hűtőházban. A Szabolcsból érkező zöldarut részint vágott formában, részint egészben, úgynevezett ceruzababként, gyorsfagyasztással tartósítják.

HEVES ÖSSZECSAPÁS színhelyévé vált az év eleje óta másodszor a Bihar állambeli Djamshidpur város. A helyi hindu és muzulmán közösség összehúzóesének halálos áldozatai is voltak.

CSILLAGDA összeszerelése kezdődött meg Szolnokon, a város legmagasabb épületének, egy 24 emeletes toronyháznak a tetején. Ösztöl a TIT városi szervezeténél szolgálja majd a tudományos ismeretterjesztés céljait, s társadalmi munkában elkészült már hozzá a védőkupolát mozgató, pneumatikus vezérlésű emelő-szerkezet.

SZÍNESEDIK A MÁTRA. Az idén a szokottnál korábban figyelhetők meg a hegység erdeiben az ősz jelei. A parádi völgyben a gesztenyefák leveleit egyik napról a másikra rozsdabamára festette a gyors lehűlés. Több helyen a gyertyánok és akácok is sárga ruhát öltöttek.

MEGKEZDÖDÖTT AZ ELSŐSZÜRET az ország legnagyobb szőlőtermő vidékén, Bács-Kiskun megyében. Az eddigi mérések szerint a szokottnál korábban érnek, edesebbek a homoki szőlők, különösen a mézesfehér, az ezerjón és az oportó. A betakarításnál az idén már 20 szőlőszüretelő kombájni is segítkezik.

ATOMENERGIA. Ziaul Hak pakisztáni államot kedden Lahorében megerősítette: országának szilárd elhatározása, hogy békés célokra atomenergiát fejlessz. Egyidejűleg visszautasította azokat a nyugati vádakat, amelyek szerint Pakisztán azért létesít urániumdúsító üzemet, hogy atomfegyverek gyártására teremtsen lehetőséget.

AZ ELSŐ PRÓBÁVÁGÁS megtörtént a Kaposvári Hűskombinát új sonkaüzemében. Tíz hízott sertést vágtak le és dolgoztak fel. A gépek, berendezések jól működnek, december 1-től már teljes kapacitással működik a két műszakban 1700 hízott sertést feldolgozó, új sonkaüzem.

A HALÁLT OKOZÓ LEGY. Életét vesztette kedden egy tehergépkocsi baleset során, Montana államban egy 51 éves asszony. A baleset oka, hogy az asszony férje kocsivezetés közben lenyelt egy berepülő leveget, s ez annyira megzavarta, hogy elvesztette uralmát a jármű fölött.

A rendőrség kérése a lakossághoz

A rendőrség korábban már tájékoztatta a lakosságot arról a súlyos bűncselekményről, amelyet Gyulai Károly rendőr főtörzsrőmester ellen a Budapest XVIII. kerület, Vöröshadsereg úti szolgálati helyén alkövétek.

A 45 éves rendőr 1979. július 9-én búcsúzott el utólagra ceglédi lakásán feleségétől és három gyermekétől azzal, hogy szolgálati helyére utazik. Ot év a Budapest XVIII. kerület, Vöröshadsereg úján — a Ferihegyi reptől — a 4-es fő útvonal kezdetén, mint őrszem látta el szolgálati feladatát.

Július 10-én, kedden, éjfél után 2 órákor még látták a 4-es fő úton, majd nem látták az őrhelyen. A nyomozás során megállapították, hogy ismeretlen tettesek a szolgálati helye közelében megáldozták és egy 900 vagy 1000 köbcentiméteres, régi típusú Wartburg személygépkocsiból kiszertelt, úgynevezett féltengellyel ledöntötték. Az eszméletlen rendőr gépkocsival a 4-es fő útvonalról a Vecsést és Ecsert összekötő úton, majd onnan egy földútra letérve szállították. A kocsi kiemelték, megölték, majd az út mellett kukoricásban elásták.

A rendőr szolgálati pisztolyát a tettesek elrabolták, amit július 16-án, 8 és 13.30 óra között időben a Budapest XVIII. kerület, Steinmetz utca 3. szám alatti szakorvos rendelő felületén női mosdójában helyezték el egy kristálycukros papírzacskóban. A nyomozás során a bűncselekmény helyszínén találtak egy sötétzöld, kettézárt női pantalonárabot, ami véres lett és a tettesek eldobták. Az eredeti sötétzöld, jersey alapanyagú nadrág

hossza 1 méter, a nadrág szárát házilag 5 centiméterre behajtvá felvarrták. Lehet hazai konfekciótérme is, de nem zárható ki, hogy valamelyik külföldi országból importálták. Az erősen használt nadrágot — mielőtt kocsitörőnek használták — körülbelül 155 centiméter magas, telt alakú, körülbelül 80—88 centiméter derék és 115—118 centiméter csípőbőségű, 70—75 kilogramm súlyú nő viselhette.

A rendőrség kéri a lakosságot, hogy jelentkezzenek azok, akik: — július 9-ről, hétfőről, 10-re, keddre virradóra a Budapest XVIII. kerület, Vöröshadsereg úti őrhely közelében jártak és látták Gyulai rendőr főtörzsrőmestert, vagy az őrhely közelében gyanús, szokatlan eseményre figyeltek fel;

— Vecsés térségében — az Ecsert összekötő úton — annak közelében, ahol a meggyilkolt rendőr elásták július 10-én, kedden hajnalban, vagy a kora reggeli órákban közlekedtek és ezen az úton bárkit, esetleg gépkocsit láttak, illetve ebben az időben gyanús körülményeket észleltek;

— az említett, kiszertelt Wartburg féltengelyről, illetve a női pantalonárabbal kapcsolatban tudnak valamilyen felvilágosítást adni;

— július 10-e és 16-a közötti időszakban az ellopott rendőrségi pisztolyt valakinek látták, hallották róla, illetve a fegyvernek az SZTK-ban történő elhelyezésével kapcsolatban ismeretekkel rendelkeznek. Mindazok, akik e kérdésekre valamilyen információt tudnak adni, vagy az ügyvel kapcsolatban egyéb érdemleges dologról tudomással bírnak, jelentkezésük be a legközelebbi rendőri szervnél, vagy rendőrnél.

BOJTI JMRÉRŐL nevezik el a XI. kerületi Erőmű utcát, így döntött tegnap a Fővárosi Tanács végrehajtó bizottsága. A névadó szövőgyári munkás, majd honvéderőnagyszó volt, az 1956-os ellenforradalomban orvul meggyilkolták. Ma lenne 70 éves.

MEGSZÜKÖTT öt elítélt tegnap hajnalban a Liege-i Saint Leonard börtönből. Öreiket fegyverrel egy cellába kényszerítették. Az idén eddig már 67 szökést könyvelhettek el a belga börtönök.

FIATAL HÁZASOK kapják az új lakások 55—60 százalékát Sárvárott — közölték a városi tanács tegnapi ülésén, amelyen az ifjúsági törvény végrehajtását vitatták meg. Az ülésen még bejelentették, hogy az új tanévtől kezdve hétfőnként az iskolások lesz a termálfürdő.

ELKÖBÖZT KÁBITÓSZER. Hét és fél kilogramm kábítószert foglalt le a portugál rendőrség kedden Aveiro város mellett egy tanján. A kábítószert értéke mintegy 750 ezer esudó.

KÉTMILLIÓ FORINTOS áru-készlettel új ABC-áruház nyílt meg Szarvason. Tegnap adták át a 600 négyzetméter alapterületű üzletet.

LEGROBBANÁS történt tegnap a Johannesburgtól nyugatra fekvő Carletonville egyik aránybányájában, három méterrel a föld alatt. A robbanásnál négy bányász elpusztult, ketto pedig elhunyt.

ŐSZI TELEPÍTÉSRE készítene elő megközelítőleg száz hektárt a tokaj-hegylajzi szőlőtermelő. A Mádi Szakszövetkezet határában egy több mint harminc-hektáros táblán már be is fejezték a telepítést megelőző talajforgatást.

A DAVID NEVŰ HURRIKÁN rohamától tartva a Karib-tenger keleti térségében, Barbados-szigetén több mint háromezer ember szükségóhelyeken töltötte a keddi éjszakát. A meteorológiai előrejelzések keddi éjszakra jóslták az óráknként 240 kilométeres sebességgel száguldo, rendkívül nagy erejűnek minősített hurrikán betörését, de ezúttal a természeti csapás elkerülte a szigetországot.

SERTÉSTENYÉSZKAN-ÁRVE-RÉST rendezett szerdán a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinát, az Országos Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség közreműködésével. Utólagra negyven évvel ezelőtt tartották Magyarországon ilyen árverést. A kikáltási ár 12 ezer és 25 ezer forint között változott. A gazdát cserélt 33 állatból 20-ra rálicitáltak.

TŰZ ÜTÖTT KI a ljubljana Tribuna gyermekkönyvtárban. Négy üzemrész teljesen leégett a gépekkel együtt. Az anyagi kár tízmillió dinár.

A MAGYAR ANAESTHESIOLOGIAI és intenzív terápiás társaság vándorgyűlése tegnap megkezdődött Zalaegerszegen. A háromnapos tanácskozáson arra keresnek választ, milyen szerepet töltsön be az érzéstelenítésben és az intenzív betegellátásban a szervezetség és a műszerezetség.

TÖBÉ MILLIÓS EABLÁS. Egy, öt férfiből és egy nőből álló banda kedden Coude-Sure Escout városban kirabolott egy állami nyugdíjnyújtó kasszát, ahová röviddel előtte nagy pénzszállítmány érkezett. A rablók tizenötmillió frankos zsákmánnyal távoztak.

Életmű-díj

Fábi Zoltánnak

Négy évszakot átfogó, legújabb filmjének nyári felvételeit éppen kedden fejezte be Fábi Zoltán, amikor értesült a XI. moszkvai nemzetközi filmfesztivál zsűri-jének döntéséről: életművét — tíz, különböző országbeli rendezőtársához hasonlóan — különdíjjal jutalmazták. A háromszoros Kossuth-díjas rendező, aki nek ez a moszkvai fesztivál történetében már a negyedik díja, ez alkalomból nyilatkozott az MTI munkatársának:

— A Balázs József kisregényéből készülő Fábián Bálint találkozásával istennel című új filmem munkálatai miatt nem utazhatam a szovjet fővárosba. Természetesen örömmel így is ugyanolyan nagy, hiszen a szovjet filmgyártás államosításának 60. évfordulója alkalmából odaítélt díjban a személyem és művészi életművem iránti megbecsülés jutott kifejezésre. Az indoklás — az emberi humanitás, az emberek egymás iránti megértésének művészi megnyilvánulásáért kaptam a díjat — találon summázza azokat a törekvéseket, amelyek pályám során mindig irányítottak. Jelenleg készülő, a forgaszt felén túljutott filmemmel is ezt a mondanivalót kívánom kifejezni.

HALÁLOZÁS

BEREKALLI LAJOS, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje, 75 éves korában elhunyt. Búcsúztatása szeptember 3-án, délután 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben, közli az MSZMP III. kerületi bizottsága, a Vas-, és Fém-, és Villamosenergiaipari Dolgozók Szakszervezete.

Gépkocsinyeremény-betétkönyvek sorsolása

Tegnap megkezdődött a gépkocsinyeremény-betétkönyvek idei harmadik, kétnapos sorsolása a MEM Kossuth Lajos téri kultúrtermében.

Az első napi húzáson a Budapestén április 30-ig váltott és július 31-én még érvényben volt ötezer és tízezer forintos betétkönyvekre 379 nyereményautó jutott.

Ma a vidéken váltott könyvek tulajdonosai között 617 személygépkocsit sorsolnak ki.

A kétnapos húzás összesített eredményét — a 996 nyereményautó betétkönyvének számait tartalmazó jegyzéket — holnap teszük közzé.

Galoppsverseny-eredmények

1. Travista (5) — Kóccintó (4) — Weide (11). — 35, 15, 24, 14. — Befutó: 154, 42.
2. Monogram (4) — Háremör (3) — Kilitó (10). — 85, 27, 40, 25. — Befutó: 384, 410. — Hármast befutó: 8538.
3. Magány (5) — Doayen (6) — Amarillo (1) — 35, 17, 14. — Befutó: 144.
4. Lelépő (1) — Tyrannos (7) — Grill (2). — 38, 27, 24, 80. — Befutó: 168, 424. — Hármast befutó: 6477.
5. Alba (5) — Aria (2) — Nicolsia (3). — 46, 15, 18, 20. — Befutó: 114, 96.
6. Dekoltázs (1) — Recefice (3) — Minorka (7). — 27, 12, 14, 15. — Befutó: 64, 83.

(X) A VIGSZÍNHÁZ SZEPTEMBER HAVI BERLETI ELOADÁSA: 30-án, vasárnap este, fél 8 órakor Góth Sándor berlet, 1. előadás.

(X) BARITON-ES BASSZUS-PROBAENEKLEST hirdet a Magyar Rádió és Televízió énekkara. Korhatár 35. év. Csak biztos kottatárolású kézzel írt rendezőkészlettel rendelkezők és képzett hangúak jelentkezését várjuk. Az írásbeli jelentkezéseket szeptember 15-ig kérjük beküldeni zenelvárosi és énekkari gyakorlati felülvizsgáló és alábbi címmel: Magyar Rádió Zenelváros, Budapest 1800. A berleteknek kérjük feltüntetni: „PROBAENEKLES”.

Kanadai gazdaság

Kétértelmű kép

Felemás képet mutat Kanada gazdaságának első félévi fejlődése. A statisztikák egyrészt azt látszanak bizonyítani, hogy 1979 eddig eltelt időszakában a növekedés jelentősen meggyorsult, a bruttó hazai össztermék évi szinten csaknem 6 százalékkal gyarapodott. A mélyebb elemzés viszont már azt mutatja ki, hogy ez a dinamika csak kis részben tulajdonítható a beruházási vagy fogyasztói kereslet megélénkülésének, nagyobb hányadban viszont a készletek növekedésének következménye. Ezek után viszont legalábbis valószínű, hogy a későbbiekben (amikor a készleteket csökkenteni fogják) ennek lassító hatása lesz a gazdasági növekedésre.

A foglalkoztatás-statisztikák hasonló kétértelmű képet adnak. A munkanélküliek aránya ugyan az elmúlt hónapokban alacsonyabb volt mint két éve bármikor, azonban az új munkahelyek számának növekedése ugyancsak lelassult. Mérséklődött ugyan az infláció, azonban a kedvező statisztikák kizárólag az élelmiszerárak növekedési ütemének mérséklődéséből adódnak. Az index más komponensei változatlanul dinamikusan nőttek.

Korlátozott mozgástér

A fenti adatok tehát meglehetősen sok bizonytalanságra adnak okot a kanadai gazdaság további viselkedését illetően. Problémát jelent még a kanadai dollár árfolyamának erősödése is, hisz ez rontja az ország termékeinek külföldi versenyképességét. Gazdaságpolitikai téren pedig még nem tisztázódott, az új konzervatív kormány milyen mértékben lesz képes megvalósítani választási ígéreteit. A kampány során az akkor még ellenzékben levő párt határozott ígéretet tett arra, hogy a romló külgazdasági feltételeket adókönyvtellessel fogja ellensúlyozni a vállalkozók számára.

Kérdés azonban, hogy a jelen körülmények között a költségvetés bevételeinek csökkentése időszerű lehet-e, hiszen ebben az évben csupán a szövetségi büdzsé hiányának pótlására 10 milliárd kanadai dollár kölcsönt kell felvenni.

Ezen túlmenően természetesen fedezetet kell találni a korábban felvett szövetségi hitelek törlesztésére is, és feltehetően ez szintén csak új államkötvények kibocsátásával lesz lehetséges. Mindezek várhatóan behatárolják majd az új kormány mozgástérét. A hivatalba frissen került pénzügyminiszter egy interjújában nyíltan ki is mondta: „minden intelligens ember” megértheti, hogy egy pártvezér választási ígéretei és egy, a gazdasági fejlődésért felelős pénzügyminiszter megnyilatkozása között különbség van.

A többi fejlett tőkés országgal összehasonlítva a kanadai gazdasági mutatók viszonylag még mindig jók. A prognózisok 1979 egészére 3-3,5 százalékos reálnövekedést várnak 8,4 százalékos munkanélküliség mellett és 8 százalékos inflációval. Ez azt je-

lentené, hogy — az inflációt kivéve, ahol az olajárak emelkedése döntő faktorrá vált — tavalyhoz képest a gazdasági helyzet nem változott volna; hogy nem javul, de legalább nem is romlik. Szakértők mindazonáltal pozitívan értékelik a jövő szempontjából a vállalati profitok éves szinten 11 százalékra prognosztizált növekedését. A vállalati likviditás javulása már megmutatkozik a termelő beruházások dinamikus növekedésében. Érdekes módon a külföldi tulajdonban lévő vállalatok lényegesen nagyobb ütemben bővítették investícióikat, mint a kanadai kontroll alatt lévő konkurenseik, az előbbieket 14,6 százalékkal, míg a másik csoportba tartozó cégek csak 4,6 százalékkal.

Különleges olajhelyzet

Egyértelműen pozitív viszont az értékelés az idegenforgalmi ágazatról. 1978-ban a turizmus mérlegében 1,7 milliárd dolláros deficit mutatkozott Kanada számára. Allampolgárai — mivel az elmúlt években az infláció üteme jelentősen meghaladta az USA-ét — szívesebben mentek a déli határon túlra, mint ahogy onnan kívánták az északi szomszédhoz látogatni. 1979-ben a kanadai dollár még erősödött is az Egyesült Államok valutájához viszonyítva — ennek azonban nem volt lényeges befolyása a turizmusra. A döntő tényezőnek a benzinhelyzet bizonyult. Miközben az USA-ban napirendre kerültek a különböző szintű korlátozások, Kanadában az ellátás színvonala nem változott. Ilyen körülmények között sok kanadai nem vállalta az üzemanyag beszerzésével esetleg járó viszontagságokat és otthon maradt; Egyesült Államok-beli társait viszont éppen a „benzinezgadság” csábította kiruccanásra a szomszédba.

Mindazonáltal Kanadának is van olajproblémája, és a kormány gondjai gyakran hasonlóak Washingtonéhoz. A nyersolaj hazai termelői ára — hatósági ár — jelentősen elmaradt a világpiacon árszinttől, és ez nem ösztönözte megelégedően az energiatakarékosra. Július elsejével a hordókénti termelői árat 13,75 dollárra emelték, és 1980. január 1-re újabb 1 dolláros emelést jelentettek be. Ezzel a nyersolaj termelői ára nagyjából megfelel az 1978 decemberében a világpiacon érvényesítettnek, jelentősen elmarad azonban az aktuális árviszonyoktól. (A különbséget a kormány kénytelen támogatásokkal fedezni.) Ez a helyzet — ottawai szakértők szerint — energiapazarlásra ösztönöz, és nem segíti a hazai, kedvezőtlenebb adottságú kőolajlelőhelyek kitermelését.

Végül soron úgy tűnik, hogy a kanadai gazdaság helyzete nagyjából megegyezik azzal, ami az elmúlt néhány évben jellemezte fejlődését. A hatvanas években tapasztalt 5 százalékos reálnövekedéshez — mindössze 3 százalékos infláció mellett — egyelőre lehetetlen a visszatérés.

G. Gy.—Sz. P.

Energiaügyi miniszterek tanácskoznak

Kőolajtermelési világrekord

Az iráni politikai változás ellenére rekordot ért el a világ kőolajtermelése 1979. első félévében.

Bár az Oil and Gas Journal tulsai olajipari szaklap legújabb számának értékelése szerint a világ napi kőolajtermelése 61,8 millió hordó, az elmúlt év első félévének napi átlagos 58,7 millió hordós termelésével szemben bizonytalan, hogy mi történik az év hátralévő részében. Ezért — még a fogyasztás drasztikus csökkenése ellenére is — áremelésekre lehet számítani.

A tőkés világ kőolajtermelése 5,8 százalékkal nőtt az év első felében. Szaudí-Arábia pedig —

az OPEC-országok legnagyobb termelője — a saját magának szabott termelési célt 500 ezer hordóval túlteljesítette és elérte a napi 9 millió hordós átlagot.

*

A hét legfontosabb iparilag fejlett nyugati ország energiaügyi miniszterei, akik ez év júniusában Tokióban a világgazdasági csúcscrtekezlet keretében kétnapos tanácskozást folytattak, ez év szeptember 28-án Párizsban újból találkoznak. Feltételezések szerint újból felülvizsgálják a tokiói csúcson megállapított olaj-behozatali kvótákat.

A RÁBATEXT nem hagyta

Veszteséges helyzettől a nyereségig — Amikor a tartalékokat felszabadítják

A RÁBATEXT (Győri Textilipari Vállalat), egyike azoknak a könnyűipari vállalatoknak, amelyeket a főhatóságok — más-más okból — az alacsony hatékonyságúak körébe soroltak. Az év első negyedében reális önértékelés készült a RÁBATEXT-ben, s ennek alapján hozzá is kezdtek belső tartalékaik gyors feltárásához.

Lapozgatom a vállalat mintajegyzékét: változatos ágynemű-, ing- és zsebkendőanyagok. Sajnos, ezekkel az itthoni üzletekben nem találkozhattam, ám annál többet látni belőlük Ausztria, Svájc, a közös piaci országok, Japán boltjaiban. Türelmettük az exportot, ez a bajok forrása?

— A pamutiparban elsők a tőkés export arányaiban, devizakitermelésük pedig az egész textilipari mezőnynél kedvezőbb — állítja Szerencse István, a HUNGAROTEX Külkereskedelmi Vállalat osztályvezetője. Vass Zoltán igazgató nem hagy sokáig találgatni:

— Éves termelésünk 33 millió négyzetméter, ami fele-fele arányban belföldön, illetve a tőkés piacokon értékesítünk. A hazai termelés jelentős része — például a pelenka, a lepedő — társadalompolitikai okokból el nem hagyható termék, bár a gyártás a jelenlegi árak mellett veszteséges.

Az előtörténet

— Olvastam a Könnyűipari Minisztérium számára készített helyzetelemzésben, hogy a tavalyi és az idei központi intézkedésekkel egyetért, elfogadja a szigorítások jogosságát, ugyanakkor a mai napig vitatja az 1976-os szabályozó változások indokoltságát. Miért?

— Az akkori módosítások a vállalatot az átlagosnál nagyobb mértékben sújtották. Az országos 35 százalékos átlag helyett eredményesökkenésünk 52,6 százalék lett. Mivel már folyamatban voltak a középtávú terve jóváhagyott beruházásaink, konzultálni kellett a főhatóságokkal, hogy engedélyt adjanak tartalékalapjaink felhasználására. Nem mentesítették bennünket viszont a termelési adó fizetése alól, jöllehet, ezt eredetileg csak a 35 százalékos elvonás alá eső vállalatoknál alkalmazták. Így duplán elvonták a jövedelmünket.

— Mihez fogtak?
— Fokoztuk a tőkés exportot, ami az 1975. évi tíz és fél ezer négyzetméterrel az idén több mint 16 millió négyzetméterre nőtt. Gyorsabban nőtt az exportnyereség is: 34,7 millió forintól 133,1 millióra. Vegye hozzá, hogy 1976-ban már a hazai gyártáson nem volt nyereségünk, és azóta is évi 26-27 millió a veszteség.
— De még tavaly is jókora állami támogatást kaptak.
— Ezt vállalati támogatásnak

könnyveltük el, azért is, mert a termelési adó és az állami támogatás mértéke között nem volt nagy a különbség!

A RÁBATEXT kollektívja végül is a kesergés helyett felülvizsgálta a termékszerkezetet. Növelték vászonáruik méretválasztékát, bővítették a darabfestő-kapacitást, ágyneműanyagaiknál új minőségi fokozatokat vezettek be, s ezt az áruφέléseget jelenleg 50-60 százalékban konfekcionálva exportálják. Több divatos zsurgított árut is gyártanak. Kooperációra léptek az osztrák Getzner céggel: nem csupán termelési-szervezési tapasztalatokat vesznek át, hanem erre alapozzák a növekvő tőkés kivitel is. A vállalat a nagyarányú veszteség ellenére „lábon maradt”, és a recesszió ellenére tartós piacokra lát a fejlett tőkés országokban.

Szükséges volt

— Minderről nem lenne érdemes beszélni, ha az idei év az 1976-os elvonás miatt csupán erkölcsi és nem gazdasági igazságot szolgáltatna önmaguknak...

— Ezért kerültünk az alacsony hatékonyságú vállalatok körébe! Pedig külön kellene választani a támogatás korábbi ellentmondásait és a szociálpolitikai indokokból veszteséges gyártást. Ezt reméljük a jövő évi termelői ár-és szabályozó változásoktól!

Vass Zoltán nem azt próbálta ezután bizonygatni, hogy továbbra is csak veszteséggel dolgozhatnak, hanem sorolni kezdte azokat a tavaly év végi, ideai vállalati intézkedéseket, amelyek nyomán ebben az évben — önerőből — az állami támogatás mérséklését teljes egészében ellensúlyozták. Ilyen volt például a bérmunkaköltségek csökkentése, az alapanyagok, a gépkalkulációk megtakarítása. Belső átcsoportosítással a csökkenő létszámot hatékonyabban foglalkoztatták. Az USA-beli Verner szervező céggel kötött szerződés garantálja a tisztaüzemű termelési hatékonyság növelését. Konfekcióüzemükben különféle kisgépekkel növelik a hatékonyságot. A két szervezésfejlesztés együttes hatásaként 30 százalékos javulást terveznek a szervezettebb gyártás, a jobb minőség garantálása, ...de beszéljen erről inkább a külkereskedő:

— Az idén mindössze 3,5 százalékkal növekedett a gyár tőkés kivitelének mennyisége, de árai 11 százalékkal emelkedtek. Né-

miképpen élénkül a piac, de fontosabb, hogy a vállalat olyan termékskálát tudott kínálni, amelyre hosszútávon van igény.

Itt be is lehetne fejezni a történetet azzal, hogy ime a bizonyított: a szigorúbb gazdasági szabályok ellenére van és lesz annyi erőforrása ennek a textilipari vállalatnak, amennyi a versenyben maradáshoz, piaci pozícióinak erősítéséhez szükséges. S talán még az is megköszönhető: lám, nem is ártott megszorogatni a vállalatot, így legalább gyorsabban „kihozta” belső tartalékait. Am ehhez a következők is hozzátartoznak.

Versenyképes

— Újból felülvizsgáltuk termékszerkezetünket — folytatja az igazgató. — A Getzner-kooperáció tapasztalatait hasznosítva, érdemes fejleszteni az inganyagok gyártását, konfekcionált kivitelben. Ezért kértük a Könnyűipari Minisztériumot, hogy egészítse ki profilunkat. Egy szövetkezettel társulnánk, amelynek már vannak tapasztalatai az ingkonfekcionálásban.

— A gyár zsebkendőtermelése az elmúlt években stagnált — veszi át a szót Szerencse István. — Korábban nem tanácsoltunk nagyobb arányú fejlesztést; úgy véltük, a papírzsebkendő mérsékelni fogja a szövött zsebkendők keresletét. Ma már látható, hogy a divatjellegű batizstípusú zsebkendő kereslet termékek marad. Termelése feltűnően gazdaságos, indokolt tehát az export bővítése. A piacokat garantáljuk.

— Ehhez fejleszteni kell — mondja az igazgató —, de sajátos helyzetünkben nem remélhető gyors döntés, hiszen hitelképességünkhez előbb tisztázni kellene a hazai termelés hosszú távú gazdaságosságát.

— Így viszont félo, hogy elveszítjük azt a technológiai és piaci előnyt, amivel ma még rendelkezünk — véli a HUNGAROTEX főosztályvezetője. — Kár lenne, hiszen a zsebkendőexport devizakitermelése jobb a népgazdasági-ipari átlagnál.

A RÁBATEXT bizonyította, hogy árban, minőségben, termékválasztékban versenyképes a tőkés piacokon (s ehhez van megfelelő technikai háttér is). Jó lenne ezért, ha a pelenkák, lepedők gyártását egy szerényebb technikájú és hatékonyságú vállalat tevékenységi körébe utalnák.

Fontos és szükséges iparpolitikai döntés lehetne ez, amely nem csak a pamutiparban növelné a tisztánlétet...

Bossányi Katalin

MÉM-vizsgálat a termelési rendszerekről

A termelési rendszerek működésének eddigi eredményei azt bizonyítják, hogy többségük jól segítette a növénytermesztés és az állattenyésztés hozamainak növelését, a hatékonyság fokozását. Tevékenységüket lehetővé tették a partnerüzemek termelési színvonalának korszerűsítését — ezt állapította meg a MÉM átfogó vizsgálata.

Egy-egy termelési rendszer működési körzete eddig sem, és ezután sem kötődik közigazgatási határhozhoz, viszont az a cél-szerű, ha a nagy területtel és sok partnergazdasággal rendelkező rendszerek főként egy-egy nagyobb tájegységben tevékenykednek. A fovábbiakban is fenntartják a gazdaságok számára azt a jogot, hogy maguk döntsenek, melyik termelési rendszerhez kívánnak csatlakozni.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Válságban a svéd hajózás

Súlyos nehézségekkel küzd a svéd gazdaság vezető iparága, a kereskedelmi hajózás: hivatalos adatok szerint 1975 óta a svéd kereskedelmi flotta kapacitása a felére csökkent, és ezzel a világranglistán az ország az első helyek egyikéről a tizenegyedikre esett vissza. A válság megmutatkozik a foglalkoztatásban, a tengerészek körében a munkanélküliség ugyanis 4-5-ször magasabb, mint más szakmában dolgozóknál.

Fizessen-e Mexikó kártérítést?

José Lopez Portillo, Mexikó köztársasági elnöke visszautasította azt az amerikai felszólítást, hogy Mexikó fizessen kártérítést az IXTOC-1 olajkút környezet-szennyezése miatt. A mexikói olajkútnak júniusban bekövetkezett sérülése óta mintegy 2 millió hordó kőolaj került a Mexikói-öbölbe, s a szennyvezető azóta elérte az Egyesült Államok partjait.

Szovjet gépgyártás

A Szovjetunió Európában az első, világvizonylatban a második helyet foglalja el a gépgyártásban. Gépeinek és műszaki berendezéseinek széles skálája azon kevés országok közé sorolja, amelyek akár önállósra is támaszkodhatnak. A Szovjetunió azonban a műszaki haladás érdekében, kölcsönösen előnyös alapon rendkívül széles együttműködést alakított ki ezen a téren is más országokkal. A szovjet gépgyártás, beleértve a fém-megmunkáló ipart, több mint 140 milliárd rubel értékű terméket állított elő.

NSZK-segély a fejlődő országoknak

Az NSZK 1,2 milliárd dollár értékű fejlesztési segélyt ajánlott meg az ázsiai, az afrikai és az arab fejlődő országoknak. 100 millió dollár feletti segélyben részesedik India és Egyiptom, egyenként mintegy 50 millió dollárhoz jut Pakisztán, Banglades, Szomália, Szudán és Marokkó.

Környezetvédelmi titkárok értekezlete

A települések, levegőnk, természetes vizeink tisztaságának védelméről, a termőföld, a táj természetvédelmi kincseink oltalmazásának teendőiről tanácskoztak kedden Budapesten a megyei tanácsok **környezetvédelmi titkárai**, akik a közelmúltban vették át kinevezésüket.

Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal által első ízben összehívott titkári értekezleten **Gonda György** államtitkár, a hivatal elnöke tartott előadást, részletesen tájékoztatva a jelenlévőket az időszerű feladatokról. A titkárok a közelmúltban álltak munkába, ilyen munkaköréig eddig nem volt. Többnyire a közeli tanácsok végrehajtó bizottsága mellett működő környezet- és természetvédelmi bizottságok munkájának támogatása, a környezet- és természetvédelmi munka megyei koordinálása, szervezése, ellenőrzése. Feladatuk: elérni azt is, hogy a környezetvédelem szempontjait már a gazdasági döntések előkészítéskor vegyék figyelembe, ne legyenek hatáskörüi átfedések, ne dolgozzanak párhuzamosan egy-egy feladaton különböző intézmények, szervezetek.

HALÁLOZÁS

BEER ERNŐ, a Szocialista Hazáért Erdemrend tulajdonosa, aki 1940 óta volt párttag, 67 éves korában elhunyt. Temetése szeptember 1-én 14 órakor lesz a Farkasréti temetőben, közli az MSZMP II. kerületi bizottsága.

Halálos balesetek

Fejér megyében, Mór külterületén **Husztv Lászlóné** 39 éves bérrelszámoló, bonyhádi lakos személygépkocsijával nekikütközött a vele azonos irányban közlekedő személygépkocsinak, amelyet **Abraham Sándor** 57 éves mernök, bicskei lakos vezetett, majd mindkét kocsi az árokba borult és egy fának ütközött. **Abraham Sándor** a helyszínen meghalt.

Dunaujvárosban, a Dunai Vasmű Ércotömörítő, Kóksz- és Mészkoórító Üzemében **Szontag Gyuláné** 54 éves gépkezelő, dunaujvárosi lakos, feltehetően a felgyülemltet kókszot akarta eligazítani, amikor az őrleberendezés a karjánál fogva berántotta. **Szontag Gyuláné** a helyszínen meghalt.

Völgyi János 49 éves gépkocsivezető, kaposvári lakos a Somogy megyei Lad belterületén tehergépkocsijával elgázolta az úttesten gyalogosan áthaladó özvegy **Horváth Józsefné** 82 éves helybéli lakost, aki meghalt.

A gyöngyösorszi ércbányák fejtesében leszakadt a felső szint, és a beázó víz elsodorta **Molnár József** 37 éves csillós, gyöngyöslymosási lakost. **Molnár József** a helyszínen meghalt, míg a fejtesében dolgozó többi bányászot sikerült sérülés nélkül a felszínre hozni.

Vasúti szerencsétlenség Hollandiában

Tegnap a késő délutáni órákban a hollandiai Nimegü város közelében egy személyvonat **belerohant egy vele szembe jövő üres szerelvénybe**. A holland vasutak szóvivője szerint a vasúti szerencsétlenségnek **nyolc halálos és számos sebesült áldozata van**. Még nem tudják, mi okozta a szerencsétlenséget; rossz vágányra irányították-e az egyik vonatot, vagy kisiklott-e az egyik szerelvény, miközben a másik elhaladt mellette.

Lassú melegedés

A várható időjárás ma estig: lassan tovább csökken a felhőzet és már csak néhány helyi záporra, zivatarra számíthatunk. Időnként kissé megélnék a szél. A hőmérséklet kora délután 20-25 fok között alakul.

A Duna vízállása tegnap Budapestenél 334 centiméter volt.

A kérelmek módosításának utolsó napja: augusztus 31.

A budapesti lakásigénylők figyelmébe

Budapesten augusztus 31-e az utolsó nap, amikor még figyelembe tudják venni a lakáskérelmek módosítását a jövő évi rangsor megállapításához. Tehát, akinek családjában nőtt vagy csökkent a **családtagok** száma, vagy az egy főre jutó **jövedelem** összege változott, péntekig módosítsa kérelmét. Emlékeztetőül: tanácsai bérlakásra azok jogosultak, akiknél az egy főre jutó jövedelem 2200 forint alatt van, s a vagyoni érték nem haladja meg a 80 000 forintot. A tanácsai értékesítésű (szövetkezeti) lakásokra való „jogosultsági mutató”: 3200 forint, illetve 150 000 forint.

Azt is be kell jelenteni, ha a lakást időközben életveszélyesnek minősítették, illetőleg az **egészségre ártalmas**, ha a családban fertőző beteg van, vagy ha a lakáskérelmező új lakás helyett alacsonyabb komfortfokozatúban kér átmeneti elhelyezést. Ez utóbbival a kétgyermekesek ne éljenek — hívták föl jóindulattal a figyelmet —, mert akkor ők már nem minősülnek lakásnélkülinek, meglevő pontszámuk igencsak csökken, és a „kétgyermekes programban” a jelenleginél hátrább szorulnak.

A lakáskérelmek módosításához szükséges nyomtatványhoz a ke-

rületi tanácsok információs irodáiban lehet hozzájutni, a felfogadási időtől függetlenül, tehát **egész nap**. Az augusztus 31-ig módosított lakáskérelmeket, illetve ezek adatait szeptemberben számítógéppel — a számítástechnikai központban — dolgozzák föl, s majd ennek alapján állapítják meg a rangsort, vagyis azt, hogy ki melyik évben számíthat lakáskérelme teljesítésére. Azokat azonban, akik augusztus 31-e után jelentik be az esetleges változásokat, majd csak az 1981-es sorrend kialakításánál tudják figyelembe venni.

EGYEDÜLÁLLÓ AJÁNDÉKOT kapott Sigmund Jahn ezredes, az NDK első űrhajósa. Pjotr Abraszimov, a Szovjetunió berlini nagykövete adta át Jahnnek azt a szakfandert, amelyet az űrhajós pilóta tavalyi űrutazása idején viselt a Szojuz-31 és a Szaljut-6 fedélzetén.

A **DEBRECENI DZSESSZFESTIVÁLT** nyolcadik alkalommal rendezik meg szeptember első hetében. A szeptember 5-én kezdődő **hangversenysorozatot** az idén három helyszínen, az új művelődési központban, az **Arany Bika-szálló Bartók-termeiben** és a városi sportcsarnokban tartják.

A **FŐVÁROSI VÍZMŰVEK** értesíti a lakosságot, hogy vízszolgáltatás munkái miatt a XIX. kerületben, augusztus 30-án 5 órától előrelátva 18 óráig nyomáseszköken, a magasabb helyeken vízhiány várható.

ELEKTRONIKUS MOZDONYMERLEG készült el a szombathelyi MÁV Járműjavítóban. A Metripod mérleggyár, a Műszeripari Kutatóintézet, valamint a Vasúti Járműjavító közösen készített mérlege segít a hatalmas járművek tengelynyomásának kialakításában és besabályozásában.

A **NEMZETKÖZI HEGEL-társaság 13. kongresszusa** megkezdődött Belgrádban. A tanácskozás szeptember 1-ig tartó munkájában 33 ország tudósai vesznek részt.

AZ **AVASI ÚJ VÁROSNEGYEDBEN** a határidő előtt több mint egy hónappal elkészült egy 2000 adagos konyha és az 500 személyes étterem. A gyermekétkeztetés céljára készült létesítményt tegnap adták át rendelkezésükre.

ÖSSZEÜTKÖZT a svájci Schaffhausen közelében egy iskolás gyermekkel szálló autóbusz és egy személygépkocsi. A karambol következtében az autó három utasa és egy 14 éves gyermek életét veszítette, tizenheten pedig megsebesültek.

BAROKK MŰEMLEKÉPÜLETET, amelyet egykori tulajdonosairól Tiszta kúriának neveztek, helyreállítása után tegnap adták át a Borsod megye, abaúji-részen fekvő Selveb községben. Az épületben alakították ki a község művelődési központját, és itt kapott helyet a 4000 kötetes, szabad polcos könyvtár is.

IDEIGLENESEN BEZÁRJÁK Szentendrén a Kovács Margit Múzeumot. A Pest megyei Múzeumok Igazgatóságának tájékoztatása szerint a folyamatban levő átépítési és bővítési munkálatok miatt kell a múzeumot szeptember 3-tól előrelátólag egy hónapig zárva tartani.

FELSZINI CUKORLÉTÁROLO építését kezdték meg a Szolnoki Cukorgyárban. Az óriás tartály szerkesztését kezeli annak az új technológiának, amelyet elsőként Szolnokon vezetnek be egyelőre kísérleti jelleggel 1980-tól.

HÁROMNAPOS TANÁCSKOZÁST kezdtek tegnap Drezdában a szocialista országok — közöttük Magyarország vöröskereszt-szervezetének képviselői. A tanácskozás napirendjén a vöröskereszt munkái időszerű kérdései szerepelnek.

GYORBE SZERZŐDÖTT az **Allami Balettintézet** idén végzett osztálya. A második vidéki balett-tagozat az új évadban két bemutatót tart, az elsőt november 2-án.

A **FACIM 79-ET**, a 15. nemzetközi mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari vásárt Samora Machel, a Mozambiki Népi Köztársaság elnöke nyitotta meg Maputóban. A vásáron 19 országból érkeztek kiállítók.

Gengszterek a csőben

Hét francia gengszter „magát húzta csőbe” Párizsban. A bűnügyi rendőrségnek feltűnt, hogy egy nagy bankkal szemközti házban két hónapra keresztül minden nap megjelennek az Allami Villamos Társaság kék overalls szerelű. Megfigyelték tevékenységüket. Kiderült, hogy az álszakemberek több héten keresztül nagy kitartással alagutat fúrtak, amely a bank pánctermébe vezetett. A rablók szorgalmuknak nem látták hasznát, mert amikor már a bank falát készülték átörni, a francia rendőrség letartóztatta a hét banditát.

FRANCIA VADÁSZREPÜLŐKÖTELEK érkezett kedden hivatalos látogatásra Moszkvába — jelentette a Krasznaja Zvezda című szovjet lap. A francia repülőegység a Normandia-Nyeman nevét viseli. A II. világháború ideje alatt a hitleri Németország elleni harcban létrejött közös szovjet-francia repülőegység, Normandia-Nyeman volt francia parancsnokát, Jean André francia repülőtestvezető, a Szovjetunió Hősét Szaharov vezérőrnagy, a Normandia-Nyeman volt szovjet parancsnoka köszöntötte.

A **KÖZLEKEDÉSI JÁTEKOK** kiállítását az alkotmány napi ünnepek alatt 17 ezren keresték fel. A közlekedési múzeumban hétfő kivételével mindennap délelőtt 10 órától délután 6-ig tekinthető meg a régi és új játékok kiállítása.

KOLERAJÁRVÁNY. Négyen életüket veszítették, további harminckilenc személyt kórházban ápolnak az indonéziai kolerajárvány következtében. A járvány elsősorban Jáva sziget nyugati tartományait sújtja, és már két hete tombol a délkelet-ázsiai szigetországban.

A **FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETEK** Országos Tanácsának elnöksége tegnapi ülésén megállapították, hogy az áfészek árbévele az év első felében 11 százalékkal, nyereségük 18,1 százalékkal emelkedett. Az elnökség célszerűnek tartja a jövőben a szolgáltatások körének bővítését.

KIKÖTŐI SZTRAJK. A rotterdami bíróság elítélte tizenhat vonatohajóst az ötödik napja tartó „vadsztrájk” kibontakozása miatt és kötelezte a vonatohajók szervezetét a munka felvételére. A hajósok ennek ellenére tegnap is folytatták sztrájkjukat, amelyhez több mint tízezer dokkmunkás is csatlakozott bérrelést követelve.

HÁROMSZÁZ ÓVODAI HELYET kell létesíteni hamarosan Sopronban, s ez a feladat a szűkebb pénzügyi lehetőségek között is megoldható, így döntöttek a soproni városi tanács tegnapi ülésén.

AFGANISZTÁNBÓL HAZAÉRKEZETT a békebizottsági küldöttség, amely Kovács Bélának, az Országos Békatanács főtákarának vezetésével Kabulban részt vett az afganisztáni néppel vállalt nemzetközi szolidaritás konferenciáján, a Béke-világtanács által kezdeményezett eseményen. A delegációt — kedd este — a Ferihegyi repülőtéren Sebestyén Nándorné, az Országos Békatanács elnöke fogadta.

AUTÓBUSZSZERENCSETLENSEGEK. Negyvenöt méteres szakadékból zuhant a braziliai Salvador közelében egy utassal zsúfolt autóbusz. A túlélők kivétel nélkül megsérültek, tizenkétük pedig életük vesztették. — Az indiai Amptsar város közelében egy hidról zuhant tíz méteres mélységbe az autóbusz. A szerencsétlenségnek huszonkét halálos áldozata van, harmincegyen pedig súlyosan megsérültek.

KOZMOSZ 1125. A Szovjetunióban tegnap Föld körüli pályára juttattak egy új mesterséges holdat. Feladata a kozmikus térség vizsgálata. A szputnyik berendezései kifogástalanul működnek.

ÁSVÁNY- ÉS KÖZETTANI tudományos tanácskozás kezdődött tegnap Miskolcon. A Magyar Tudományos Akadémia geokémiai kutató laboratóriuma és a Nehézipari Műszaki Egyetem ásvány- és közettani tanszéke által rendezett tanácskozáson mintegy hatvan magyar, csehszlovák, lengyel, NDK-beli és szovjet szakember vett részt.

SZABADON BOCSATOTTA a Fűtőszigeteki Legaspi városában a három fegyveres férfi azokat a tüzöket, akiket a helyi tésztagyár pénztárának kifosztására tett sikertelen kísérlet során ejtettek foglyul. A tizenöt tüst, köztük a gyár igazgatóját azt követően engedték el a rablók, hogy a helyi rendőrség vezetője átadta nekik az általuk követelt, közel hétézer dollárnak megfelelő összeget, továbbá egy gépkocsit távozásukhoz.

A **SZÖVOSZ** elnökének meghívására tegnap küldöttség élén hazánkba érkezett Oswald Paulig, az NSZK Fogyasztási Szövetkezeti Szövetségének elnöke. A küldöttség itt-tartózkodása idején tárgyal a két ország fogyasztási szövetkezeteinek gazdasági és társadalmi együttműködéséről, s a kapcsolatok továbbfejlesztéséről.

LJUBLJANÁBAN BORVÁSÁR nyílt, amelyen 24 ország 420 kiállítója 1200 bor-, 200 tömény-szesz- és 85 gyümölcslemlémit mutat be. A hagyományos vásár legnagyobb kiállítója a rendező Jugoszláviai kívül a Szovjetunió, Magyarország, Franciaország, Olaszország, Románia, NSZK és Spanyolország.

KORSZERŰ OSZTÁLYOZÓ GÉPEKKEL, laboratóriummal és tárházzal kiegészítve megkezdte termelését a Bajai Mezőgazdasági Kombinát felújított vetőmagüzeme. A búzamazog fémzárólása után itt dolgozzák fel a kombinát 2800 hektáronyi hibridkukoricájának termését is.

GRAFIKAI MŰHELY címmel emlékkiállítását nyitottak meg Debrecenben, a Déri Múzeum Hámán Kató utcai kiállító termében. A műhely 1926-ban alakult, és 1944-ig működött Dobi Oláh István vezetésével, Bánszki Tamás, Nagy Ferenc Menyhárt József részvételével.

Új fájdalomcsillapító

Szerveskémiai tanácskozás

Győri tudósítónktól.

A szerves kémiával foglalkozó **vegyészek négynapos tanácskozása** kezdődött kedden Sopronban, a **Liszt Ferenc Művelődési Központban**. Kétszáz szaktekinvélly tart előadást a vegyiparban végzett tevékenységéről. Megkülönböztetett figyelemmel foglalkoznak az elmélet és a gyakorlat kapcsolatának elmélyítésével, a kutatók, a gyártók és a felhasználók közötti jobb **összhang megteremtésével**. Az évenkénti eszmecsere — az eddigi tapasztalatok szerint — rendkívül eredményeket hoztak, mint például a „**kaviton**” nevű **értágító gyógyszer** előállítását, amely már itthon és külföldön is forgalomba került.

A debreceni vegyész-kutató kollektívát dicséri, hogy kitartó kísérletezéssel elérték, rövidesen megkezdhetik egy új fájdalomcsillapító tabletta, az „**azidomorf**” gyártását.

Újfajta talajelőkészítés a tarnaméri földeken

Heves megyei tudósítónktól.

Új módszerrel; **szántás helyett altalajlazítással** művelik a rossz vízgazdálkodású és mellekfekvésű területeket **Heves megye** legnagyobb közös gazdaságában, a **tarnaméri Lenin Termelőszövetkezetben**. A szakemberek kísérletképpen kezdték el ezzel a módszerrel az őszi vetőmag készítését. Ha beválik az elképzelésük, akkor a jövőben rendszeresen alkalmaznák ezt a fajta talajelőkészítést. Ezzel az eljárással sokkal **eredményesebb talajmunkát** végezhetnek, mint a hagyományos szántással.

Az altalajlazításra egyébként a jelenlegi nyári időszak a legalkalmasabb, de nem késnek el ezzel a munkával azok a gazdaságok sem, amelyek a szántás helyett kora ősszel a tarnaméri újítás szerint készítik elő a talajt a vetéshez.

Különös gyűjtemény

Komárom megyei tudósítónktól.

Nem tudni, hogy **Marosi Miklós** esztergomi zenetanár bekerül-e valaha is az évenként kiadásra kerülő **Guinness Book of Records**-ba, azaz a Rekordok Könyvébe, de tény: jelenleg neki van a **világban a legnagyobb borotvapengécimke-gyűjteménye**. Több mint két évtized alatt 21 642 pengécimkét gyűjtött össze az öt fődrészről.

A címkék alakja, képe felülmű minden képzetet. A legszébbek — különösen a spanyol és nyugatnémet márkáké — akár képeslapokkal is veteksznek. Megörökítenek **történelmi eseményeket, híres személyiségeket, virágokat, állatokat**. Jó néhány címkén csinos hölgyek adnak tanácsot az arc szerzetének eltávolításához. A nem mindennapi kollekció legrégibb darabja századunk tízes éveiben készült. A legkisebb címke mérete 1,5×1 cm, érdekessége: **nőknek ajánlották**. A legnagyobb — egy 2,5×7 cm-es — pengét bizonyára a rosszul látó, és dús szerzetű férfiaknak gyártotta egy japán cég.

Jelöltjeink a galoppversenyekre

1. Travlata (5) — Kocintó (4) — Vízfelő (10) — Weide (11).
 2. Bell (2) — Melany (9) — Georgette (8) — Háremör (3).
 3. Tetracor (2) — Sopot (3) — Electra (4) — Doayen (6).
 4. Tyrannos (7) — Woran (8) — Nagymaros (9) — Grog (10).
 5. Alba (5) — Tátnos (6) — Titkár (7) — Ramses (1).
 6. Oleg (8) — Minorka (7) — Tímár (5) — Fantázia (4).
- A versenyeket 15.45 órakor kezdik.

Közös Piac - 1981

Görög belépő

Csaknem másfél esztendőig tartó, viharos tárgyalássorozat után az elmúlt év utolsó napjaiban megszületett Brüsszelben a döntés: 1981. január elsejétől Görögország az Európai Gazdasági Közösség teljes jogú tagja lesz. A Kilencet kibővítése Tízékké azonban jóval nagyobb és mélyrehatóbb problémákat támaszt, mint Nagy-Britannia, Dánia és Írország csatlakozása a nyugat-európai gazdasági integrációhoz 1973-ban.

Az elmaradás gondjai

Athén hivatalos köreiben nagy meglepedéssel nyugtázták a „zöld jelzést”, hiszen Görögország már régóta kopogtat a Közös Piac ajtaján. Raadásul előbb nyerte el felvételt, mint az ugyancsak tagjelölt, de még hosszú és nehéz tárgyalások előtt álló Spanyolország és Portugália. (Görögország 1962-ben kötött társulási megállapodást az akkori Hatokkal. A szerződés értelmében bizonyos görög és közös piaci árucikkek eddig is vámmentesen, vagy kedvezményes vámtarifával lettek részét a kétoldalú árucseré-forgalomban.) Kétségtelen, hogy a dél-európai ország jelentős erőfeszítéseket tett az elmúlt 2-3 évben gazdasági helyzetének javítása, valamint az elmaradt gazdaság-szerkezet felszámolása érdekében. Az ország Közös Piachoz orientálódó gazdaságpolitikája egybeesett a Kilencet ama törekvésével, hogy expanziójukat Európa déli irányába is kiterjessék. Ilyen előzmények után kezdődtek meg a csatlakozási tárgyalások 1977-ben.

Igen sok fejfájást okozott és okoz Brüsszelnek a görög gazdaság elmaradása a Kilencet átlagától. Amíg a Közös Piacban az egy főre jutó bruttó társadalmi termék átlaga 6000 dollár körül van, ugyanez a mutató Görögországban 2700 dollár. A jelenlegi tagállamok aktív népességének mindössze 7 százaléka dolgozik a mezőgazdaságban, Görögországban viszont a dolgozók 34 százalékát foglalkoztatja az agrárszektor.

Mezőgazdasági feszültségek

Görögország tehát ma még döntően agrárszektor, s ez a tény jelentős érdekellentéteket hozott felszínre a csatlakozási tárgyalások során. (A másik jelentős probléma: a közös piaci országok jelenleg nincsenek abban a helyzetben, hogy a majdani tizedik tagállam gazdaságát felhozzák saját átlagukhoz; ez a feladatot tehát döntő részben Athénból vár megoldásra, bár a közös piaci különböző pénzügyi alapok is nyújthatnak némi támogatást.)

A görög csatlakozás legharcosabb ellenzője Franciaország és Olaszország volt. Mindkét állam mezőgazdasága ugyanis fontos szerepet játszik a Kilencet ellátásában, s a jóval olcsóbb görög zöldség, gyümölcs, bor, olívaolaj szinte leküzdhetetlen konkurren-

ciát jelenthet a francia és az olasz termelők számára. A jelenlegi agrárrendtartás értelmében ugyanis a görög termékek vám nélkül jutnak majd el a többi tagországa piacára; s árfekvésük sokkal kedvezőbb, mint a francia, vagy olasz mezőgazdasági termékeké.

Franciaország és Olaszország a tárgyalások során ezért szívesen követelte, hogy a görög mezőgazdasági termékekre 7-8 éves átmeneti időszakot állapítsanak meg, vagyis Athén agrárcikkeit csak 1987-től, vagy 1988-tól élvezzenek teljes vámmentességet, addig a vámokat fokozatosan bontsák le. Ebben a kérdésben végül is kompromisszum született. A mezőgazdaság — alkárcsak az egész görög gazdaság — öt év alatt „adaptálódik” a Közös Piachoz.

A munkaerőpiac

Nem volt ilyen engedékeny Brüsszel a vendégmunkások kérdésében. A Közös Piac alapító okmánya, a Római Szerződés a tagországok dolgozói számára garantálja a szabad munkavállalást és a mozgást. Jelenleg a Közös Piac tagállamaiban csaknem egymillió görög vendégmunkás dolgozik, s Brüsszelben attól tartanak, hogy a „szilipek” kinyitása — a csatlakozás után — káros hatással lenne az amúgy sem rózsás foglalkoztatottsági helyzetre a kilenc országban. A munkaerőmozgás szabaddá tétele valószínűleg azt eredményezné, hogy a görög munkások újabb százai keresnének állást külföldön olyan helyzetben, amikor a munkanélküliek száma eléri a hatmilliót, s nem túlságosan kedvezőek a hosszú távú kilátások sem.

A munkaerőmozgás szabaddá tétele végül is a csatlakozást követő nyolcadik évben következik be, addig a görög munkavállalók száma csak fokozatosan, kis mértékben növekedhet a gazdasági integráció országaiiban. (Görögország számára a külföldön dolgozók átutalásai jelentős bevételeket jelentenek. A vendégmunkások hazautalásai évi egymillió dollárt hoznak az államkasszára. Ugyanezre bevétele származik évente a hajózásból és az idegenforgalomból is.)

A közös piaci tagországok többsége — bár politikailag egyetért Görögország csatlakozásával — mindezek alapján attól tart, hogy Athén belépésével megkezdődik a gazdasági integráció „felhígulása”, az irányítás mindinkább ki fog csúszni Brüsszel kezéből. A jelenlegi tagországok, a Kilencet iparvállalatai hosszú időn át — a vámmentesség következtében — szinte konkurrenciamentes előnyöket élveznek majd a görög piacban, míg a hazai iparnak még közép-távon sincsenek komolyabb esélyei. Az ipari előnyök azonban csak szépségtapaszt jelentenek a Kilencet számára a mezőgazdasági gondokkal szemben. Gonda György — Szentgáli Péter

Gépi zárszámadás

Munkába állnak a „robottisztviselők” — Ajándék büntetéssel

A gödöllői országos agrártanácskozás befejeződésének másnapján tartották meg az év első termelőszövetkezeti zárszámadási közgyűlését. Hagyományosan egy Komárom megyei faluban, a jóféle borairól nevezetes Ászáron, ahol bizonyára kiváló könyvelők, számviteli szakemberek dolgozhatnak. Naprakész adatok és bizonylatok birtokában képesek ugyanis arra a teljesítményre, hogy rendre elsőként tehessek le az asztalra a mérlegbeszámolót.

Persze, ahol nagyobbak a gazdaság méretei (ahol tehát jóval több információra van szükség), ott már bonyolultabbak az irodai tennivalók — éppen ezért korántsem ösztönöznek holmi versengésre zárszámadásügyben. Az viszont előírás, hogy február derekig tétessenek le mind az 1369 térszében a beszámolók; bár — miként a MEM illetékes főosztályvezetőjétől éppen Gödöllőn értesültem — kétséges, hogy ennek mindenütt megvannak a feltételei.

Az összhang megteremtéséért

Lám, ismét visszakanyarodtam Gödöllőhöz — de hát mi köze az idén kiválkepp magas színvonalú összejövetelnek a zárszámadásokhoz? „Több bátortást kívánunk adni azon gazdasági szervezeteknek, amelyek már bizonyították alkalmazkodó képességüket, támogatni kell a kockázattalvállalásra képes vezetőket!” — hangsúlyozta ott a miniszter, amelyet most azért idézek újlag, mert kétségtelen: miként a zárszámadások alapos előkészítése, úgy a megfontolt kockázatot vállaló döntésekhez is nélkülözhetetlen a mind színvonalasabb számviteli munka.

— Ha pusztán a zárszámadások előkészítését tekintjük — mondja Oly Dezső, a Mezőgazdasági Ügyvitelszervező Iroda igazgatója —, úgy határozott fejlődésről beszélhetünk. Korábban jobbra a tanácsokra várt a zárszámadás, a mérlegbeszámoló összeállítása. Ez ma már kizárólag belső feladat.

Azért kerestem meg a szerteágazó témakörben éppen Oly Dezsőt, mert az idén van tíz esztendője, hogy a tavaly kiváló szövetkezeti vállalkozás címmel kintüntetett MÜSZI sokat tett az iparban már viszonylag ismertebb gépi ügyvitel elterjesztéséért. Az első években, 1969-1972. között például 417 könyvelőgépet értékesítettek, ám ezeknek hozzávetőleg a fele még kis teljesítményű volt. Később eltolódott az arány az úgynevezett adatrögzítő és -feldolgozó masinák javára.

— Mi a mostani helyzetkép? — Igen változott, bár legalább 900 termelőszövetkezetben van már gépi adatrögzítés, s 1300 könyvelőgépet adtunk ki, nem szólván róla, hogy ezzel egyidejűleg egységesített nyomtatványo-

kat bocsátottunk közre, ami szintén megkönnyíti mind a térszek dolgát, mind az állami irányítás tájékozódását. Sokat segített a 42/1975-ös rendelkezés, amelyet a Pénzügyminisztérium a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériummal közösen adott ki, s amely 40 százalékos állami támogatást nyújt a gépi adatrögzítés megvalósításához. További lendületet adott e munkának a kormány 1976-ban hozott határozata, amelynek rendeltetése az ügyintézés egyszerűsítése, az adminisztráció apasztása. Végrehajtásának egyébként szintén feltétele a pénzügyi, a tervezési és a statisztikai információs rendszerek egységesítése, az összhang megteremtése.

Miniszterhelyettes az ügyvitelről

Hogy a közzéadás elemzés fontossága mennyire megnőtt, azt egyetlen gazdasági vezető — tehát térsz-elnök, főkönyvelő, főmezőgazdász — előtt sem kell már hangsúlyozni. A „mennyit mennyiért” egybevetése talán sosem volt annyira fontos, — bár mindig az volt, vagy kellett volna, hogy legyen —, mint 1979-ben. Egyetlen 8 ezer főt meghaladó sertéstelep beruházási költsége meghaladja a 80 millió forintot, valamint növénytermesztési rendszer gépeinek ára az ötmilliót, és így tovább. Miként használhatók ezek a berendezések? Vagy hol és milyen mértékben etetnek meg takarmányokat, benne gyakorta a mind több dollárba kerülő fehérjéket — íme, pusztán néhány alfejezet a megfigyelendő folyamatokból.

Dr. Kovács Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes említette egy szakmai tanácskozásán:

— A veszteségforrások felszámolása, illetve a nyereségforrások fokozása csak a gazdálkodás kritikus pontjainak nagyon alapos, folyamatos megfigyelésével, értékelésével valósítható meg. Ugyanól szolt arról egy másik alkalommal, hogy a termeléshez 265 milliárd forint értékű állóeszközzel rendelkezik a mezőgazdaság, aminek hatékony működtetése nem akármilyen feladat. Hozzátette, hogy az ügyvitelszervezés elmaradt az agrártermelés dinamikus gyarapodásától, így ma ennek fölzárkóztatása az egyik legidősebb feladat.

— Az iparszerű termelési rendszerek, kombinátok és agráripáris egyesülések a termőföldek, termelőszövetkezők, s a munkaerő olyan nagyfokú koncentrációját hozták létre — folytatta a miniszterhelyettes —, aminek gazdaságos hasznosítása csak magas színvonalú vezetéssel oldható meg. Márpedig az irányítást úgy szólván megholdhatatlan feladatok elé állítja az ekkora méretű gazdaságokban, illetve szerveze-

tekben a pusztán kézi „technikára”, vagy akár könyvelő-automatákra alapozott információ-ellátás. Tehát egyre inkább a „robottisztviselők”, azaz a számítógépek alkalmazása indokolt a gazdasági események gyors és kellő mélységű ismeretéhez. Így mód lesz rá, hogy a vezetés akkor avatkozzék be a különféle gazdálkodási folyamatokba, amikor még lehetősége van a végeredmények befolyásolására. A jó, vagy rossz döntések rendszerint több millió — olykor százmillió — hatásúak, vagyis hosszú időre meghatározhatják a térsz, az állami gazdaság jövedelmi helyzetét is.

Dr. Kovács Imre avatta föl azt a számítógépet, amely a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinátban és az Agárdi Mezőgazdasági Kombinátban meghonosított után a harmadik az országban, s az első, amelyet termelőszövetkezetek hasznosítanak majd. A beruházást a MÜSZI fogta össze, amolyan fővállalkozóként.

— Mennyibe került és mire alkalmas majd ez a gép?

— Nyolcvanmillió forintba — válaszolja Oly Dezső. — Ebből 20 millió a vissza nem térítendő állami támogatás, 27 millió a hitel, és 33 millió forintot adott össze az érdekeltek 12 tsz: az Obuda, a Sasad, a csepeli Duna, az ócsai Vörös Október, a dunavarsányi Petőfi, a főtí Béke és más közös gazdaságok. Ez utóbbi például nagy tejterméküzem holstein-friz tehénállományának adatait kívánja számítógépre vinni, az ócsai térszben egyedülálló portéká, a csincsilla színt esetleg éppen a gép fogja eldönteni... Fehér márványporban fürdessék-e őket, mert ezt a színt kívánja, fizeti meg legjobban a külpiac, avagy csíkos bundát kedvelnek éppen a hölgyek?

Buda után Debrecen

A MÜSZI-nek, a januártól közös vállalként működő ügyvitelszervező irodának ma 130 tulajdonosa van, amelyek között új belépő az állami gazdaságok keréskedelmét irányító ÁGKER kft, s több állami gazdaság jelezte belépési szándékát. A budai Vörös Hadsereg útján most működésbe lépett számítógéppel hasonló kivánnak fölépíteni Debrecenben is, amely főként a Hajdúsági Agráripáris Egyesülés taggazdáságait (de más környező térszeket is) kiszolgálja majd. Egy ekkora beruházás persze, rengeteg dilemmával jár, jóllehet a 12 térsz összefogásával sikerült a szokásos 3-4 év helyett alig 1 esztendő alatt tető alá hozni ezt az agrárkomputert.

Csak hogy: a saját pénzből fölépített trafó például ingyen és bérmentve került át az Elektromos Művek tulajdonába, s ami még meghökkentőbb: 10 százalékos, 74 ezer forintnyi adót is kellett fizetni, ami legalábbis túlnődre készlet...

Keresztényi Nándor

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Román-albán megállapodás

Bukarestben román-albán kereskedelmi tárgyalásokat tartottak. Az albán küldöttség vezetőjét, Muzafer Ahmatit külkereskedelmi miniszterhelyettes fogadta Cornel Burtica román miniszterelnök-helyettes, külkereskedelmi és nemzetközi gazdasági együttműködési miniszter. A hivatalos tárgyalások alkalmával kormányközi árucseré-megállapodást írtak alá.

USA-befektetések Latin-Amerikában

Az Egyesült Államok latin-amerikai befektetései 1977-ben 15,9 százalékkal növekedtek és elérték a 27 milliárd 700 millió dollárt. A befektetések növekedését a jövedelmezőség 12,4 szá-

zálékos emelkedése kísérte Latin-Amerikában. Ez jóval magasabb, mint az amerikai vállalatok világméretű tevékenységében elért 4,8 százalékos átlagos profitnövekedés.

UNCTAD-értekezlet

Colombóban megnyílt az Egyesült Nemzetek Kereskedelmi és Fejlesztési Értekezlete (UNCTAD) ázsiai csoportjának miniszteri tanácskozása, amelyen 38 ázsiai, csendes-óceáni és földközi-tengeri ország küldöttsége vesz részt. A háromnapos tanácskozás napirendjén olyan kérdések szerepelnek, amelyekkel előkészítik az UNCTAD ez év májusában, Manilában megrendezendő ötödik ülését.

Magyar-kínai árucseré

Budapesten kedden aláírták az 1979. évre szóló magyar-kínai árucseré-forgalmi és fizetési egyezményt. A két ország közötti árucseré-forgalom az előző évihez képest tovább növekszik. Magyarország elsősorban szerzőgépeket, tehergépkocsikat, acél-, alumíniumárut szállít Kínának, mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek, valamint szinesfémek, gyógyszerhatóanyagok és különféle vegyi cikkek, könnyűipari termékek ellenében.

Az egyezményt magyar részről Tordai Jenő, kínai részről Cui Csun külkereskedelmi miniszterhelyettes írta alá. Az aláíráson jelen volt dr. Szalai Béla államtitkár, valamint Cu An-Kang, a Kínai Népköztársaság ügyvivője

Bevált a lépcsőzetesség

Országszerte küldött- és közgyűlések

Országszerte megkezdődtek a térszekben a zárszámadó közgyűlések előkészítő munkahelyi tanácskozások, sok gazdaságban megtartották már a küldöttgyűlést is, és lassan elérkezik az ideje — több helyen már sorra is került — a zárszámadó közgyűléseknek.

A beszámolásnak, illetve a beszámoltatásnak ez az új rendszere a módosított térszörvény megvalósítása során került a termelőszövetkezeti élet gyakorlatába. Jogot adott a térszekben már korábban kialakult munkahelyi közösségek tagjainak arra, hogy

megvitassák a helyi gondokat, és a közösségek küldötteinek közvetítésével felvessék az úgynevezett küldöttgyűlést. A küldöttgyűlés vitatja meg ezek után a gazdálkodás, valamint a tervekészítés részleteit, lehetővé téve, hogy a közgyűlés valóban csak a gazdaság egésze szempontjából fontos témákkal foglalkozzon. Ily módon valóban lépcsőzetesség és minden bizonnyal hatékonyabbá vált a szövetkezeti jogok és köteleességek érvényesítésének belső, a tanácskozásokkal összefüggő rendje.

FAO

Élelmiszersegély

Az Egyesült Nemzetek Élelmiszer- és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) mintegy 11 millió dollár értékű élelmiszersegélyt nyújt hét természeti katasztrófa sújtott országnak. Legnagyobb összeggel Vietnam részesedik: 2,5 millió dollár értékű élelmiszert kap az ország az áradások okozta károk ellensúlyozására. Jelentős élelmiszer-, illetve pénzsegélyben részesül az árvíz sújtotta India.

Repülőgép-eltérítés

Három fegyveres férfi kedden délután hatalmába kerítette a MEA libanoni légiforgalmi társaság Bejrútból Ammanba tartó Boeing 707 típusú menetrendszertől kitért, s parancsot adott a pilótának, hogy a gépet irányítsa Ciprusra. A géprablók 73 utast és 10 főnyi személyzetet tartanak sakkban.

A pilóta teljesítette a gépetérítők parancsát, s a gépet Ciprus légterébe vezette, de a ciprusi hatóságok megtagadták a leszállási engedélyt. A Boeing 707 ekkor egy ideig — a ciprusi hatóságok rendelkezésére elsötétített — larnacai repülőtér fölött körözött, majd visszafordult és kiindulópontja, Bejrút felé vett irányt.

Több libanoni miniszter a bejrúti repülőtérre sietett, s megkezdődött az alkudozás a légiközvetítőkkel. Ezek egyelőre csak a gép územanyaggal való feltöltését követelték, hogy — mint mondták — a Boeing 707-es „azonnal” felszállhasson a bejrúti légikikötőből. A gépet körülverték a libanoni biztonsági erők fegyveresei.

Hivatalos libanoni forrásból közölték, hogy a libanoni mohamedán síita szekta tagja az a három fegyveres, akik hatalmukba kerítették a még mindig Bejrút repülőtérén veszteglő Boeing 707-es gépet. Akciójukkal az 1978. augusztus 31-én külföldön tisztázatlan körülmények között eltűnt szellemi vezetőjük, Muszta Al-Szadr síita imám Libanonba való visszatérését akarják kérészkölni.

Garnitúrák konténerben

Tudósítónktól.

Konténeres szállítással próbálja enyhíteni a Zala Bútorgyár a vagonhiányt. Egy-egy konténerben két szobagarnitúra fér el. A tavaly novemberben megkezdett kísérletek eredményesnek bizonyultak: gyorsabban és gazdaságosabban jutnak így el a gyár termékei a távolabbi országokba.

Ebbe' nem első az ABBA

Az életben elváltan, a színpadon együtt

Agneta Faltskog és Björn Ulvæus, az ABBA világhírű svéd popegyüttes tagjai, bejelentették, hogy házassági bontókeresetét indították. A stockholmi *Expressen* című lapnak adott interjújukban elmondották: azért válásuk után is együtt énekelnek az együttesben.

Új üzletház Zalaegerszegen

Tudósítónktól.

Új üzletházat épített a Color Ruházati Vállalat Zalaegerszegen. A vállalat dolgozói már több mint 400 ezer méter szövetet dolgoznak fel évente.

A közelmúltban — az export növelése érdekében — új gépeket vásároltak csaknem 150 ezer dollárért. Bár az export a legfőbb feladat, az üzletház megnyitása bizonyítja, hogy a helyi igényeket sem tekintik másodlagosnak.

Külvilágtól elzárt települések

Gondokat okoz a kemény tél

(Folytatás az 1. oldalról)

sel takarítják, Győr, Vas, Veszprém és Komárom megyében — főleg az alsórendű utak — járhatatlanok a havazás, hófúvás miatt. Az Útiniform jelentése szerint a hóeltakarítást a sok elakadt autó is késlelteti. A főutak burkolata általában latyakos, hókás, Baranya, Bács-Kiskun, Borsod, Fejér, Pest és Szolnok megyében pedig síkos. Győr-Sopron megyében 397, Veszprém megyében 86, Vas megyében 81 járat nem indulhatott el tegnapi reggel.

Vas megyében csaknem száz települést zárt el a külvilágtól a hóvihár. Ide terepjárók, traktorok szállították tegnapi reggel a kenyeret, péksüteményt és más élelmiszert. Hasonlóképpen gyűjtötték be a tejet is, hogy a földolgozó üzemekben ne legyen fennakadás. A mentők rendkívül erőfeszítésekkel, kerülő utakat is igénybe véve, teljesítik szolgálatukat.

A Győr-Sopron megyén átvezető nemzetközi főútvonalakon már éjszaka, az egyéb főútvonalakon keddi reggel megkezdtek a hótorlaszok eltávolítását. A mellékútvonalak tisztítását átmenetileg félbehagyták. A legnagyobb akadály a 82-es számú főútvonal Győr-Ménfőcsanak és Tét közötti szakaszán van, ahol mintegy 60—70 gépkocsi rekedt meg a hóban.

Elakadt autóbuszok, tejszállító

gépkocsik és személyautók ki- szabadtításán dolgoztak tegnap a hómarok Komárom megyében, elsősorban a Bakony térségében. Erre a vidékre összpontosította erejét a KPM megyei igazgatósága.

A Bakonyban kedde virradóan évek óta nem tapasztalt hevességgel támadt a tél. A nagy mennyiségben hullott hóból az óránként 100 kilométeres sebességgel száguldo szél órák alatt áthatolhatatlan torlaszokat emelt az utakon. A Várpalota környéki falvakban számos ház ajtaját betemette a hó, sokan csak a szomszédok segítségével tudták elhagyni lakóhelyüket.

A Volán éjszakai járatainak jó része nem folytathatta útját, az autóbuszoknak vissza kellett fordulniuk kiinduló állomásaikra. Cselény térségében 8 autóbusz kellett kimenteni a hóból. Több százra tehető az elakadt személygépkocsik száma.

Az utóbbi napokban a Mura völgyében nem volt ritka a mínusz 20 fokos hideg sem. Teljesen befagyott a gyors folyású, nagy víztömeget szállító folyó, amelyet utoljára 15 évvel ezelőtt borított jégpáncél.

Szerbia, Macedonia és Bosznia-Hercegovina nagy részén a vasárnap óta tartó szakadatlan havazás nagy nehézségeket okoz a közlekedésben. Macedoniában a szélvihár több közúton 2—3 méter hótorlaszokat emelt, ezért egész sor közúton szünetel a forgalom.

KÉT NAGY TELJESÍTMÉNYŰ FÜROGÉP dolgozik folyamatosan a Séd völgyében és Gyulaforráson a Veszprém víz-ellátását szolgáló új kutak fúrásán. Ez évben hat kutat adnak át rendeltetésének. 1980 végéig egyébként összesen 20 kutat fúrnak a városi tanácscsal kötött szerződés alapján.

MAGYAR FILMEKET MUTATNAK BE Münchenben. A Kulturális Kapcsolatok Intézete és a müncheni Stadtmuseum megállapodása alapján január végéig az Apám néhány boldog éve, az Egy erkölcsös éjszaka, a Herkulesfürdői emlék, és az Ók ketten című filmeket tekinthetik meg a bajor főváros mozikéde-
lői.

A FELNÖTT ALKOHOLISTÁK száma 9,3 és 10 millió között mozog az Egyesült Államokban. Ezenkívül 3,3 millió 14 és 17 év közötti fiatal szintén alkoholistának tekinthető. A 14 és 17 év közötti fiatalok 19 százaléka fogyaszt rendszeresen italt a felnőtt lakosság 7 százalékaival szemben.

AZ ÚJ ENERGIAPORRÁSOK kutatásában az NSZK nagy figyelmet szentel a régi szélmal-
mok energiafejlesztési rendszerének. Az Északi-tenger partvidékén még az idén megkezdik az első óriási, szélerővel működő villanyerőmű építését.

ILLEGÁLIS KÁBITÓZSERTÁRAT fedeztek fel egy Stockholmi környéki villában. A meglepően korszerű berendezésekkel felszerelt laboratóriumban naponta 20 kilo kábítószert állítottak elő.

POBEDA TÍPUSÚ TARTÁLY-
HAJÓK építését kezdik meg az idén a Szovjetunióban. A hajók 65 ezer tonna olaj szállítására alkalmasak. Sajátosságuk a dupla hajófenék. Ha zátonyra futna az olajat szállító hajó, ezzel akadályozzák meg a tenger szennye-
ződését.

SZÁZEVESEK ESZTENDEJE LESZ az 1979 Finnországban. Az idén ugyanis 71 finn lakos — 60 nő és 11 férfi — tölti be 100. életévét — kö-
zölte a finn nyugdíjhatóság. Ezt a korhatárt eddig 41-en lépték át. Az ország legidősebb lakosa 106 éves.

KESZTYŰMÚZEUM ALAPÍTÁ-
SÁT határozta el a Pécsi Kesztyűgyár, amelyet — hárommillió párat meghaladó évi termelésével — a világ egyik legnagyobb kesztyűipari vállalatként tartanak számon. Eddig több mint kétszáz pár régi készítésű kesztyűt gyűjtöttek össze. Van köztük vällig erő báli kesztyű, s frakkhoz illő férfikesztyű is a múlt század végeről.

AZ EURÓPAI SZOCIALISTA ORSZÁGOK színházművészeti szövetségeinek tanácskozásán kedden megkezdődött Prágában. A találkozóan a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, az NDK-beli, a magyar és a szovjet delegáció megvitatta az országai színházművészeti és szakmai szervezete együttműködésének kérdéseit.

NEGY MEDVEBOCS SZÜLETETT tegnap a veszprémi állatkertben. A következő napokban még további két barnamedve anya néz családi örömeik elé. Az újszülötteket már eljegyezték az európai cirkuszok tulajdonosai és az állatkereskedők.

HIDEGJELZŐ SÜVÖLTÖK. Európa északi területeiről több ezres csapatokban vonultak a szabadkijósi természetvédelmi területre a hideg-
gebb tájakon honos süvöltő madarak. A szokatlanul kemény téli időjárás hajtotta őket a délebbi tájakra. E nagy madárvonuláshoz hasonlóly több évente nem tapasztaltak ezen a vidéken.

TANUSZODÁT ADTAK ÁT rendeltetésének Tatabányán a Dózsakerti 2-es számú Általános Iskolában. Először a legkisebbeket, az első és a második osztályos gyerekeket tanítják meg úszni a testnevelési órákon. Tatabányán ez a második iskolai uszoda, s mind a kettőt a legújabb lakónegyedben, a 12 ezer lakosú Dózsakertben építették.

A FENYEGETŐ PESTISJÁRVÁNY megelőzésére nemzeti bizottságot hoztak létre Kenyában. Január elseje óta ebben az afrikai országban 10 személy halt meg a „fekete halálnak” nevezett betegségben, és valószínű, hogy a pestis további 300 ember fertőzött meg.

MILYEN VÉKONY LEHET EGY KARÓRA? Erre a furcsa kérdésre egymás után két svájci cég is gyakorlati választ adott, amikor egyikük egy 1,98 milliméter vékony „Espeda-kvarc” típusú elektromos órával lépett a nyilvánosság elé, a másik ezt a „vékonysági rekordot” is megdöntötte: mindössze 1,88 mm átmérőjű mechanikus órat dobott piacra. A kvarcóra mintapéldányából ez évben már több mint 100 elkelt, s a 8500 szálal frankos árával „kímélő óráknak” számít a „karszűz” társával szemben, amelyek mintapéldányait 50 000 svájci frankért árúsítják.

FEHÉR LASZLÓ FESTŐMŰ-
VÉS nagy méretű, realista stílusban festett alkotásokkal mutatkozott be Székesfehérvárról. A Fejér megyei Állami Építőipari Vállalat munkásszállóján megrendezett kiállításán eddigi munkásságának legszebb darabjai kerültek munkásszobrászok elé.

LAPUNK ÁRA február 1-től hétköznap 1.20, vasárnap 1.60, a havi előfizetés díja 30 forint, a negyedévi előfizetés 90 forint.

A francia fővárosban is nagy gondokat okoz az ideai rendkívül kemény tél. Akadozik a fűtés, egyes lakásokban a legmagasabb hőmérséklet 9 fok körüli. Ez már a második tél, amikor a lakások 70 százaléka fűtés nélkül maradt.

Az Olaszországra romló hideg nehezen megoldható problémák elé állította a nagyvárosok környékén élőket. A hullám- és fagyrostelemekkel borított barakkokban ideiglenes vaskályhakkal fűtenek.

Hatalmas hóviharak dúlnak az Egyesült Államokban. A rendkívül erős fagy következtében 22-en életüket veszítették. Több főútvonal a hótorlaszok miatt teljesen járhatatlan, a közlekedés szünetel. A hótorlaszok magassága egyes helyeken eléri a 2,5 métert. Chicago nemzetközi repülőtérén szünetel a forgalom. Missouri és Kansas államokban a hőmérők higanyszála mínusz 41 fokig süllyedt.

*

A várható időjárás az ország területén ma estig: a nyugati országrészben erősen, máshol változóan felhős idő lesz, elsősorban a Dunántúlon több helyen havazás várható, helyenként hófúvással. Az északi, északkeleti szél időnként élénk, néhány helyen még erős lesz. Főképp a keleti országrészben lesz ködképződés. A legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1 és mínusz 6 fok között várható.

A SZÁLLÍTÁS KORSZERŰSÍTÉSÉRE és az anyagmozgatás gyorsítására új sínpart fektettek le az Ózdi Kohászati Üzemekben a Center község közelében lévő rúd-dróthengermű és a centeri állomás között. Az új iparvágány egyszerűbb és gyorsabb teszi a belső szállítást.

AZ ALULJÁRÓK ÉS A METRÓÁL-
LÓMASOK üzletelésében Pártst illeti meg a világségesség. Az első újságkioszkot 1889-ben költöztették a föld alá. Napjainkban a párizsi metróban 450 üzlet és kioszk működik, de a hátországokat a fővárosban és vidéken valóságos bombázás az elárúsítási engedélyekért, s a vállalkozók a föld alatti csarnokok minden négyzetméterét igyekeznek elhódítani újabb és újabb boltoskák számára.

KETEZER EMBER HALÁLAT OKOZZA évente az Egyesült Államok közötti és folyami hídjának rossz műszaki állapota — állapítja meg egy most közzétett jelentés, amelyet a szövetségi közúti igazgatóság készített. Az ország összesen 363 ezer hídja közül évi átlagban 150 szakad le, és a jelentés készítői szerint minden ötödik hidat az összeomlás fenyegeti.

Jelentkezés középiskolai katonai kollégiumba

Középiskolai katonai kollégiumba jelentkezhetnek a nyolcadikosok. A Honvédelmi Minisztérium azok jelentkezését várja, akik vonzódnak a katonai életmódhoz és a tiszti hivatás iránt, s vállalják, hogy felvételük esetén, a középiskola eredményes befejezése után felkészültségüknek, érdeklődésüknek megfelelően valamely katonai főiskolán folytatják tanulmányaikat.

A felvételi követelményeknek megfelelő tanulók a Magyar Néphadsereg katonai kollégiumainak növendéki állományába kerülnek, ami egyúttal középiskolai felvételt jelent. A középiskolai katonai kollégiumok Egerben, Nyíregyházán és Tatabányán működnek. A növendékek a városi középiskolákban — gimnáziumokban, szakközépiskolákban — tanulnak, s a tanulmányi idő alatt teljes és ingyenes ellátásban — kollégiumi elhelyezés, étkezés, ruházat, tanszer, teljesítménypótlék, zsebpénz, kulturális és sporteszközök — részesülnek.

Magyar állampolgárságú, egészséges és fizikailag alkalmas, az előírt tantárgyakból legalább jó (4-es) tanulmányi eredményű fiatalok pályázhatnak a „jelentkezési lap” kitöltésével. A kollégiumi felvételre való jelentkezés nem zárja ki, hogy egyidejűleg más közép- vagy szakmunkásképző iskolába is jelentkezzenek.

A pályázók áprilisban felvételi vizsgán vesznek részt, amelyen felméri a középiskolai továbbtanulásra és a katonai pályára való alkalmasságukat is. A döntésről az illetékes katonai parancsnokságok május 31-ig írásban értesítik a pályázókat. A pályázati határidő: február 20.

Egyházak Világtanácsa

A fegyverkezési verseny megfékezéséért

Tóth Károly református püspök, a Keresztény Békekonferencia elnöke és Pröhle Károly, a Magyar Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtákará hazaérkezett a jamaicai Kingstontól, ahol a magyarországi egyházak képviselőiben részt vett az Egyházak Világtanácsa központi bizottságának ülésén.

Az Egyházak Világtanácsa központi bizottsága határozatot fogadott el, hogy a jövőben is támogatják a faji megkülönböztetés elleni küzdelmet, elítelik a Dél-afrikai Köztársaság fajüldöző politikáját. Támogatásukról biztosították a rhodesiai, a namíbiai szabadságmozgalmakat. Felhívják az egyházakat, hogy segítsenek valóra váltani az ENSZ rendkívüli létszerelési közgyűlésének határozatait, és járuljanak hozzá a fegyverkezési verseny megfékezéséhez.

HALÁLOZÁS

GERGŐ GYULÁNE, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje 79 éves korában elhunyt. Temetése január 22-én délután 3 órakor lesz az Óbudai temetőben — közli az MSZMP III. kerületi bizottsága.

TEMETÉS

TÓTH ANNÁNAK (Keresztes Györgyné), a Textilipari Dolgozók Szakszervezete egykori főtákarának végső búcsúztatására január 20-án, 11.30 órakor kerül sor a Farkasréti temetőben. Elvtársai, barátai és tisztelői 11 órától rohathatják le kegyeletüket.

Gyilkosság Miskolcon

Tudósítónktól.

Gyilkosság történt péntek este Miskolcon, a Korvin Ottó u. 5. számú ház előtt. P. D. 17 éves, K. J. 16 éves és H. M. 15 éves miskolci lakosok ittasan bántalmazták Marosi Imre 20 éves autószerelő, miskolci lakost, majd több készszerűséggel megölték. A rendőrség a lakosság segítségével elfogta a fiatalokor tetteseket, előzetes le-
tartóztatásba helyezte, és folytatja a vizsgálatot.

Halálos balesetek

Borsod megyében, a szirmabesenyői MAV-állomás közelében egy személyvonat elütötte a vágányok között haladó Hiri István 44 éves bodvaszilasi lakost, aki a helyszínen meghalt. A vizsgálatot szakértők bevonásával megkezdtek.

Százhalombattán, a Dunai Kőolajipari Vállalat 2-es számú telepén egy vaszallító pótkocsiról induláskor egy súlyos huzakötőg lecsúszott, és agyonnyomta Guczói László 42 éves rakodómunkást.

A kempingkatasztrófa vádlottjai

Szakmai gondatlanság címén vád alá helyezték kedden a Cisternas Reunidas és az Enpetrol spányol cég hat vezetőjét és szakemberét a Los Alfaques-i tengerparti kempingben történt júliusi katasztrófa miatt. Mint emlékeztet, több mint kétszázan haltak meg akkor egy propilént szállító tartálykocsi fölrobbanása és a keletkezett tüzvész következtében.

A vizsgálat szerint a Cisternas Reunidas szállítóközsját indulás előtt túltöltötték, ezenkívül biztonsági szeleppel sem volt ellátva, s ez okozta a 45 ezer liter propilén pusztító robbanását.

A hat vádlottira — a Cisternas Reunidas két igazgatójára, valamint az Enpetrol igazgatójára és három technikusára — máris ki-
szabtak összesen 1,2 milliárd peseta büntetést, ugyanennyit a két érintett cégre is, de a vádlottakat ezenkívül hat hónap és hat év közötti börtönbüntetésre is elítélhetik.

Palesztinai Nemzeti Tanács

Damaszkusz, január 23.

Ma, a kora reggeli órákban, politikai program elfogadásával véget ért a Palesztinai Nemzeti Tanács — a palesztin parlament — 14. ülészaka. A politikai program — a palesztinai ellenállási mozgalom platformja —, a **leghatározottabban elveti** a Camp David-i megállapodásokat, s azokon belül is azt a tervet, hogy izraeli katonai fennhatóság alatt úgynevezett „önkormányzatot” adjanak Ciszjordánia és a Gaza-övezet palesztin lakosságának. Kimondja továbbá: a palesztinai nép — amelynek egyedüli törvényes képviselője a PFSZ — **szilárdan ragaszkodik elidegeníthetetlen, törvényes jogaihoz, köztük a független állam megteremtésének jogához.** A program sok egyéb mellett kiemeli a PFSZ-nek a Szovjetunióval és más szocialista országokkal fenntartott kapcsolatai jelentőségét.

INTERJÚ TÖRÖKÜLÉSBE, ZOKNIBAN

Készül az ajatollah utaslistája

KHOMEINI VEZÉRKARA CSOMAGOL

Párizs, január 23.

Csomagolnak a Neauphle-le-Chateau-ban, a Párizs-környéki kisvárosban: hazafelé készülődik Khomeini ajatollah, az iráni vallási vezető, aki, mint a francia polgári lapok azóta is némi hitetlenkedéssel mondogatják, „imaszövegén ülve elkergette a tőle ötezer kilométerre levő iráni fővárosból a sahot”. S ha az értékelésben van is némi célzatos egyszerűsítés (az iráni tömegek, munkások, baloldali mozgalmak szerepe csak most kezd világosabbá válni), kétségkívül Irán, Közel-Kelet és a XX. század történelmének egyik emlékezetes epizódját írták meg itt, Párizs közelében.

Az ajatollah „főhadiszállása” ugyanis összesen két kis házikóból és egy kék műanyag sátorból áll, amely alkalmi imaház-ként szolgál.

A kék fedél alatt imádkozik

földre borulva naponta kétszer esőben-hóban a fehér szakállú főpap, hibeinek kíséretében. Az egyik házikó saját szállásul szolgál, a másikban munkatársai rendezték be az alkalmi vezérkart. Az ajatollahhoz csak cipő nélkül léphetnek be a látogatók, a francia televízió munkatársai törökülésben, zokniban interjúválták meg. Ahogy az elmúlt hetekben nyilvánvalóvá vált, hogy a turbános aggyastyán az iráni fejlemények kulcsfigurája, egyre több újságíró és kíváncsi látogatót ki Neauphle-le-Chateau-ba. A csipős hidegben végül újságírók tucatjai álltak szüntelen őrséget, fázósan topogva a vallási vezető vagy munkatársai (nem volt hivatalos szöveg) nyilatkozataira várva.

Franciaországban mintegy ötezer iráni él, közülük is egyre többen zárandokolnak el Neauphle-le-Chateau-ba, hogy láthassák az ajatollahot, hogy együtt imádkozhassanak vele. Mind többen érkeztek Teheránból, értesítéseket hozva, utasításokat várva. A második épület egyik kis szobáját valóságos belső sajtóközponttá alakították át, itt rögzítették az ajatollah Iránba küldött üzeneteit, utasításait, felhívásait. Erre a sohasem látott nyugósra

aggódó figyelemmel vigyáztak a francia biztonsági szolgálatok, a titkos és a nem titkos rendőrök,

akik azt a feladatot kapták, hogy garantálják: a hivatalosan „egyszerű turista-ként” ott-tartózkodó főpapnak hajszála se görbüljön. Ami, ismerve a SAVAK-nak, a sah titkosrendőrségének nemzetközi tevékenységét, nem lehet problémamentes feladat.

Akármiilyen különösnek hangzik, Neauphle-le-Chateau-nak nagy többsége nem örült a kisváros váratlan világhírnevének. Túl nagygnak tartják a zajt, a jövőst-menést. Ez azonban már nem tart sokáig.

Az ajatollah munkatársai a hétvége óta a különgép utaslistáját állítják össze.

Khomeini magával viszi a nemzetközi sajtót Teheránba — úgy akkreditálja őket, mintha máris az övé lenne a teljes hatalom. És nem kétséges: sokan már úgy tekintettek Neauphle-le-Chateau-ra, mint Irán egyfajta ideiglenes fővárosára, mint az igazi iráni hatalmi központra.

Baracs Dénes

VALUTAVITÁK

A kígyó új bőre

Mintegy tíz éve történt, hogy Werner akkori luxemburgi miniszterelnök politikuskokkal, szakszervezeti vezetőkkel és gyár-iparosokkal történt konzultáció után közzétette a nevével fémjelzett jelentést, amelyben egy gazdasági-monetáris unió létrehozására tett részletes javaslatot. A Werner-jelentés hosszú időn keresztül mintegy „bibliája” volt azoknak, akik meg akarták valósítani a közös piaci integráció továbbfejlesztését és biztos nyersanyagviszont azon újságíróknak, akik időről időre a jelenlétben foglaltak megvalósítását kérhették számon az EGK-tól.

Tíz év alatt ugyanis a luxemburgi politikus ideáival vajmi kevés történt, igaz persze, hogy maga a gazdasági helyzet is gyökeresen megváltozott. A Kilenck kormányai értelemszerűen sürgetőbb feladatnak érezték a munkanélküliség csökkentését vagy az infláció elleni harcot, otthon, saját országukban, saját választóik előtt.

Együttres lebegés

December elején aztán a Közös Piac csúcscrane, az Európa Tanács döntése elmozdította az integráció ügyét a holtpontról. Megalakult az EMS, az Európai Pénzügyi Rendszer. Maga a létrehozás nem ment zavartalanul, a brüsszeli csúcstalálkozó után a tagság csak az NSZK-ra, a Benelux államokra, Dániára és Franciaországra terjedt volna ki. Ezek az országok korábban alapító tagjai voltak a nyugat-európai valutakigyónak, Franciaország azonban később kilépett a rendszerből. A kígyó ezzel lényegében „már-

kablockká” változott és több-kevesebb sikerrel életképes is maradt. Az új EMS tehát kezdetben csak a „kígyó” tagjait fogta volna át és ilyen tekintetben „áttörésről”, „történelmi jelentőségű lépésről” aligha tűnt volna indokoltnak beszélni.

A most kimúlt kígyó alapvető célja az volt, hogy a részt vevő államok valutái együttesen lebegjenek az USA-dollárral szemben úgy, hogy a kígyóvaluták közötti árfolyam-ingadozások csak szűk, a középárfolyamhoz mérve felfelé és lefelé egyaránt 1,125 százalékos sávban történhetnek. Ha valamely valuta ki akarja törni ebből a ketrecből, úgy az illető ország központi bankja devizapiaci műveletekkel, valutavásárlással vagy eladással tereli pénzt vissza. Ezt az összesen 2,25 százalékos sávot az új EMS is megtartotta, ennek betartásáról a részt vevő országok a közös piaci valutákhoz vezetett piaci intervenciókkal gondoskodnak. A decemberi döntés nyilvánvaló újdonsága abban rejlik, hogy az Európa Tanács egyidejűleg elhatározta egy közös alap létrehozását is, amely a tagállamok arany- és devizataralékainak együtödét központosítja majd.

Az alap forrásait nem nemzeti valutákban, aranyban vagy dollárban tartják nyilván, hanem úgynevezett ECU-ban, „európai pénzegységben”. Ebben kifejezve, az alap összesen 25 milliárd ECU-val rendelkezik majd, 14 milliárdot minden feltétel nélkül felhasználhatnak a tagállamok valutájuk rövid távú támogatására, míg a fennmaradó rész tartós problémák megoldását, fizetési-mérleg-hiányok fedezését szolgálja. Az ECU tehát nemcsak elszámolási egy-

ség lesz, hanem az EGK központi bankjai egymás között „európai pénzegységben” is fognak műveleteket folytatni.

Belső infláció

December 18-án a kilenck pénzügyminiszterei már az EMS bevezetésének konkrét lépéseiről tárgyaltak. Minden biztonnyal melegekedéssel tapasztalták, hogy az Európa Tanács ülése óta a rendszer esélyei megjavultak, az eredeti ellenzők közül ugyanis Olaszország és Írország megváltoztatta álláspontját. Mindketten azonban kivétel nélkül elbánnást igényeltek, az ő valutájuk esetében az ingadozási sáv szélesebb, 6 százalékos, és helyzetüket nagy összegű kölcsön is erősíti. Anglia nemje viszont végleges, az „önkéntes berkortatózás” miatt amúgy is kritizált Callaghan nem kívánt otthon a kérdésről még vitát sem nyitni. (Andreotti a parlament elé vitte a csatlakozás ügyét és egyáltalán nem volt könnyű dolga. Több párt — köztük az Olasz Kommunista Párt is — azt a nézetet képviselte, hogy ameddig a belső infláció 5 százalékkal magasabb a nyugat-európai átlagnál, a csatlakozásnak nincs értelme.)

Jenkins és partnerei

Az EMS megszületése után Jenkins, az EGK bizottságának elnöke azonnal Washingtonba utazott, hogy az Egyesült Államok pénzügyi vezetőit a brüsszeli döntésről tájékoztassa. Az elindulás előtt adott nyilatkozatában kifejtette, hogy elképzelése egy háromközpontú nemzetközi valutarendszer lenne, amelyben az EGK mellett a dollár és a jen vállalhatna még fontos szerepet. A hírügynökségi jelentések nem tudósítottak arról, sikerült-e Jenkinsnek partnereit meggyőznie. A nyilatkozat azonban egy dolgotra kétségkívül ramutat. A tőkés nemzetközi valutarendszer problémáit az EMS mindaddig csak enyhítheti, ameddig nem történik intézkedés a dollár helyzetének stabilizálásáról. Márpedig az elmúlt napokban, az OPEC bejelentett áremelése után, az amerikai valuta árfolyama ismét esett. Az EMS pedig csak a nyugatnémet márka és — például — a belga frank árfolyamát stabilizálhatja. Egy hirtelen dollárárfolyam-eséstől Frankfurtban továbbra is tartani kell. Ennek megelőzésére, kivédésére még nincs mechanizmus. Mint ahogy arra sem sikerült megoldást találni, hogyan lehetséges összeegyeztetni rövid néhány hét alatt az új pénzügyi rendszert az úgynevezett „zöld árfolyamokkal”, a mezőgazdasági politika fontos összetevőjével. Ezek az állandóan változó árfolyampótlékok vagy lefolyozások ellenére — stabilizálták az egyes országok exportőreinek bevételeit. Politikai szempontból tehát ez a kérdés legalább annyira érzékeny, mint maga az EMS. Ezért a kezdet után — a kérdés még nyitott, hogy átmenetileg vagy hosszabb időre — az Európai Pénzügyi Rendszer megteremtésére kényszerült.

(G.—Sz.)

Hiába zárták le a környéket...

Nantes, január 23.

Négy fegyveres bandita tegnap Nantes-ban rajtaütött egy pénzzárló kocsin és több mint egymillió dollár értékű készpénz zsákmányával elmenekült. A francia rendőrség lezárta a bűntett színhelyének környékét, de mindaddig nem akadt a rablók nyomára.

Pilóták sztrájkja

Tokió, január 23.

Az „All Nippon Airways” elnevezésű japán belföldi légitársaság pilótái ma huszonnégy órás sztrájkba kezdett. A sztrájkolók fizetési pótlékot követelnek a Boeing-747-SR óriás gépeken szolgálatot teljesítő pilóták számára.

USA

Több fegyver Thaiföldnek

Washington, január 23.

Az Egyesült Államok úgy határozott, hogy növeli a Thaiföldnek nyújtott katonai támogatást — jelentette be tegnap este Washingtonban a külügyminisztérium szóvivője. Hodding Carter közölte, hogy a kormány a jelenlegi költségvetési évre Thaiföld számára már jóváhagyott 24 millió dolláros katonai segélynyújtási program „kismértékű” növelését tervezi. A szóvivő szerint a döntés Vietnam állítólagos kambodzsai tevékenységének fényében született.

Merénylet

Róma, január 23.

Pokolgépes merényletet követtek el tegnap Enzo Pietrosanti, szászjóbboldali kapcsolatairól ismert római jogászprofesszor ellen. A pokolgép a professzor személygépkocsijában robbant fel, Pietrosanti a merénylet következtében súlyosan megsebesült.

Svéd álláspont

Stockholm, január 23.

Svédország nem függésztí fel, és nem is korlátozza a Vietnammal nyújtott segélyt — jelentette ki tegnap esti televíziós nyilatkozatában Ola Ullsten, svéd miniszterasszony. A svéd kormány álláspontja azonban mégsem volt teljesen egyértelmű, mert szót ejtett Vietnam állítólagos kambodzsai beavatkozásáról is, sőt nem zárta ki annak a lehetőségét, hogy a kormány — a segélykérdésben vallott álláspontját illetően — a későbbiekben esetleg enged „a közvélemény nyomásának”.

Drága és olcsó városok

London, január 23.

A Financial Times tegnap tette közzé felmérését: a világ legdrágább és legolcsóbb városairól. A tanulmány háromnapos szállodai költség, étkezés és taxiadások alapján állapította meg a sorrendet, az angol font árfolyamához viszonyítva.

A Financial Times által kimutatott legdrágább tíz város a következő: Tokió, Párizs, Dubai, Brüsszel, Abu Ahab, Frankfurt, Manama (Bahrein), Koppenhága, Genf és Dzsidda.

A legolcsóbbak: Peking, Salisbury, Nicosia, Lisszabon, Colombo, Belgrad, Karacsi, Mexikóváros, Dar es Salaam és Johannesburg. London a 38-ik helyről — amelyet 1977-ben ért el a 11-ik helyre „tornászta fel magát”.

ILLEDELMESEN BEMUTATKOZOTT...

Részeg vállán papagáj

Koppenhága,

január 23.

Megmondta

gazdaja nevét

Jakab, a dísz-

madárszaküz-

letből lopott pa-

pagáj, „akire”

tegnap egy kop-

penhágai járdán

alvó finn állam-

polgár vállán ta-

láltak rá a rend-

őrök. Az üzlet-

ből ellopott tíz

másik papagáj

és harminc tör-

pepapagáj hollé-

téről azonban

nem tudott

nyomra vezető

fővilágosítással

szolgálni.

A rendőrök

először az alvó

férfit próbálták

kérdőre vonni,

de nem volt be-

szelőképes álla-

potban. Annál

inkább Jakob

„aki” — jözan

létén — előbb

illedelemesen be-

mutatkozott,

majd közölte,

hogy tulajdono-

sát Herthának

hívják. A rend

őreinek eszükbe-

jutott egy vasár-

napi rablás: be-

törők 7500 koro-

na értékben vit-

tek el madara-

kat Hertha An-

dersen boltjából.

Andersen asz-

szony igen bol-

dog volt, amikor

visszakarta Ja-

kabot. A rendőr-

ség most a többi

madarat keresi.

A cellában ma-

gához téré finnt,

aki nem emléke-

zett semmiféle

pagagájra, szá-

badon engedték.

A FAUN
EMLÉKEZETE

Az Esti Hírlap információja: 1979-ben az amerikai Paramount cég stábjába Budapest készíti a balett-művész Nizinszkij életéről tervezett játékfilmet.

A rózsá lelke

— Vaszlav Fomic Nizinszkij 1898-tól a szentpétervári cári balettiskola növendéke. Első sikere 1905-ben az Acis és Galatea. Tehetségét bizonyította — egyebek mellett — a Petruska, a Daphnis és Chloé, a Giselle, a La Sacre du printemps, a Karneval, a Scherezádé, a Szentivánéji álom balett-produkciókban. Oroszországon kívül világszerte ismerték, ünnepezték. Budapest is fellépett. A rózsá lelke címszerzője és az Egy faun délutánját táncolta. Önálló koreográfiáját, a Richard Strauss zenéjére készült Till Eulenspiegel a New York-i Metropolitan művészi mutatták be.

Magyar feleség

— Mestere a „reformátor” Mihail Mihajlovics Fokin, pártfogója, impresszáriója pedig Szergej Pavlovics Gyagilev. A balett-történet legnagyobb táncos egyéniségeinek egyike volt. Technikai képességei egészen kivételesek. A szobrász Rodin szavai: „Nizinszkij rendelkezik azzal a rendkívüli képességgel, hogy testét a legkülönbözőbb érzések kifejezésére tudja felhasználni.” Művészetének akadtak ellenzői is. A maradiak kifogásolták szaktáncát a hagyományos stílussal, másokat jelmezük, illetőleg tánc leplezlen erotikája botrányoztatott. 1913-ban dél-amerikai turnéján feleségül vette Pulszky Romola magyar táncosnőt. Leányuk, Kyra Bécsben született.

Az utolsó tánc

— Az első világháború kilőése Budapest érte Nizinszkijt. A táncost mint orosz állampolgárt egy ideig internálták. A művészen 1917-ben kiűzték az elmebaj. A svájci St. Moritz-ba került, zárt intézetbe. Utoljára 1919-ben lépett fel. A színpadról az ápolóknak kellett levinniük. S amikor a feleség nem tudta a gyógykezelés költségeit fizetni, Nizinszkijt Budapestre, anyósa, Márkus Emília, a Nemzeti Színház örökös tagja hűvösvölgyi villájába vitték. 1950-ben Londonban halt meg. Holttestét Párizsba szállították, a Montmartre temetőben hantolták el.

Itt A BUDAPESTIEK BESZÉLNEK

Körülményes gázrendelés

A propán-bután gázszállítás a Volán Vállalat 4. számú üzemegységénél rendelkezhető meg (IX., Pápay L. u. 5/7. szám alatt), kizárólag a 334-735, 334-779, 344-278 és 342-738 telefonszámon. Ezek a telefonszámok annyira túlterheltek, hogy nyilvános telefonról gyakorlatilag nem hívhatók. A propán-bután gáz házhöz szállítását öregek és olyan dolgozók veszik igénybe, akik erejük vagy idejük hiányában nem tudnak elmenni a cseretálcára, illetve ők vennék igénybe, ha tudnának telefonálni.

dr. Tóth István nyugdíjas

XV., Arany János u. 55.

nom az 1. sz. Volán Soroksári út 38. szám alatti irodájánál. Meglepetésemre ott rajtam kívül ügyfél nem is volt. Hiábavaló telefonálási kísérleteimet említve azt a feleletet kaptam, hogy hibás a vonal. Pedig amennyiben felvették a kagylót, én is beszédet hallottam, csak éppen nem szólt bele senki, vagy pedig foglaltat jelzett. Mindenesetre rendelésemet (palackgáz) felvették, melynek alapján a következő nap szállították is. Legközelebb azonban nem szeretnék hasonló vagy azonos helyzetbe kerülni.

Jámorfy Pál Kálmán

Szalagantenna

Január 9-én „Itt a budapestiek beszélnek” rovatban megjelent „Hová lett a szalagantenna?” című levelemre számos olvasótársam segítségére állt tanúbizonyságot. Felajánlották szalagantennájukat, amit halásan köszönök; azonban a levél megjelenése után az Újpesti Meteor Szerkesztőség és Tömegképzési Szervezetet sietett segítségemre az általam gyártott szalagantennával, amelynek gyártása egy ideig szünetelt. Problémám ezzel megoldódott, megelégedéssel azonban csak akkor leszek teljes, ha ez a cikk ismét korlátozottan kapható lesz a szülőknek és a vásárlók igényeit ki tudja elégíteni a kereskedelem.

Berán Zoltán

Bp., 1144. Fűredi u. 7/d.

Gyűrt boríték

Bélyeges borítékokat akartam vásárolni a kelenföldi 119-es postahivatalban. Le is számolta elem a tisztviselő az öt darabot. A köpértáknak mindkét széle erősen gyűrt volt. Ezt a kollektiót nem kértém. De a postáskisasszony hajthatatlan volt. Neki ezt is el kell adni, s éppen ezek

a darabok jönnek sorra — mondta.

De vajon miért kell ezt is eladni? Hisz a nyomott bélyeg csak jelképes érték a borítékon. S ha egyszer megérül szállítás közben, további sorsa csak a megsemmisítés lehet, nem a mindenáron való értékesítés.

A. L.

Íróasztal

Köszönöm, hogy íróasztalaimmal kapcsolatos leveleimet január 5-én közzétették.

Néhány nappal a közzététel után táviratot kaptam, hogy átvehetem az íróasztalt.

dr. Szabó Rudolf
2131 Göd, Béke u. 48.

A NAP PROGRAMJÁBÓL

RÁDIÓ

Január 23., kedd

KOSSUTH:
14.28: A kaposvári Vikár Béla énekkar ének. — 14.40: Jöjj el Nap, ma légy vendégünk. — 15.00: Hírek. Időjárás. — 15.10: Régi híres énekek műsorából. — 15.28: Nyitnókák. — 16.00: Utközben. — 16.05: Táncczene Prágából, Varsóból, Szófiából és Bukarestből. — 17.00: Hírek. Utközben. — 17.07: Mozgástervek. Mit akar a népművészet? — 17.32: Lukács István cimbalomfelvételeiből. — 17.45: A Szabó család. — 18.15: Hol volt, hol nem volt... — 18.25: Mai könyvajánlatunk. — 18.30: Esti Magazin. — 19.15: Arturo Toscanini Debussy-műveket vezényel az NBC szimfonikus zenekara élén. — 20.01: Hol tart a majomper? — 20.41: Kőrösi Erika, Palesó Sándor és az OTP Bartók Béla kamarakórusa népdalokat énekel. Jónás Mátyás népi zenekara játszik. — 21.05: Húszas stúdió. A Béla. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.15: Sport hírek. — 22.20: Négy vélemény Azzsziáról — hat nézőpontból. — 22.30: Haydn: C-dúr vonósnégyes. — 22.52: Meditáció — a „nevelésközpont” iskoláról. — 23.02: Operaszíndarabok. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10: Filmzene.

PETŐFI:

14.00: Kettőtől hatig... A Petőfi rádió zenés délutánja. — 18.00: Tip-top parádé. Sztevanovity Zorán felvételeiből. — 18.30: Hírek. — 18.33: Farkas Ferenc: Lavotta-szvit. — 18.50: Moszkvából érkezett. — 19.20: Mit olvashatunk a Béke és Szocializmus e folyóiratban? — 19.30: Csak fiataloknak! — 20.30: Hírek. — 20.33: A láthatatlan Filjurin. — 21.16: Reklám. — 21.19: „Vagy mindent, vagy semmit.” — 22.39: Nóták. — 23.00: Hírek. Időjárás. — 23.15: Dzsesszfélételeinkből. — 24.00: Hírek. Időjárás.

3. MŰSOR:

14.15: Zenekari muzsika. — 15.50: Bohémélet. Rész. — 16.41: Labirintus. — 16.56: Henryk Szeryng hegedű. Helmut Walcha csembalózik. Artur Rabinstein zongorázik. — 17.46: Harminc perc alatt a Föld körül. — 18.16: Mindenki zenésiskolája. — 19.00: Hírek. Időjárás. — 19.05: Iskolatörténet. — 19.35: Az ösök álmai. — Mai grúz költők versel. — 19.55: Herbert von Karajan operafelvételeiből. — 20.40: A Collegium Aureum Kamarazenekari játszik. — 22.17: Dzsesszfélételeinkből. — 22.50: Napjaink zenéje. — 23.30: Hírek. Időjárás.

Január 24., szerda

KOSSUTH:

4.25-7.59: Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeli műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Műsorismertető. — Kb. 8.20: A mai nap kulturális programjából. — 8.27: Händel-remekműveiből. — 9.50: Tarka lepke kis mese. — 10.00: Hírek. Időjárás. — 10.05: Csiribiri. — 10.35: Válaszolunk hallgatóinknak. — 10.50: Zongoramuzsika. — 12.00: Déli Krónika. — 12.20: Ki nyert ma? — 12.30: Reklám. — 12.35: Új falusi krónika. — 12.55: Operaszíndarabok. — 13.25: Örökzöld dzsesszmelodika.

PETŐFI:

4.25-7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. — 8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Viasz Pirokka népdalokat énekel. Sára Ferenc furulyán, Szászó József citerán játszik. — 8.20: Négy vélemény Azzsziáról — hat nézőpontból. — 8.30: Hírek. — 8.33: Idősebbek hullámbossza. — 9.28: A Stúdió 11 felvételeiből. — 10.00: Zenedélelőtt. — 11.30: A Szabó család. — 12.00: Énekszótár. — 12.33: Táncczenei kórtól. — 13.20: A rádiórendező rangja. — 13.30: Labirintus. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés.

3. MŰSOR:

8.00: Hírek. Időjárás. — 8.05: Műsorismertetés. — 8.08: Az indiai királynő. Rész. az operából. — 9.00: Iskolatörténet. — 9.40: XX. századi kórusművek. — 9.50: Szimfonikus zene. — 11.00: Hírek. Időjárás. — 11.05: Dzsesszfélételeinkből. — 11.55: Zenetörténelmi érdekességek. Beethoven: Csataszimfónia. — 12.12: Kamarazene. — Közben. — 13.00: Hírek. Időjárás. — 13.57: Operagyűjtések.

TELEVÍZIÓ

KEDD

15.15: Szó-ra-ka-té-nusz. (Színes.) Magyar nyelv és irodalom (ism.). — 15.30: Magyar irodalom (ism.). — 16.05: Történelem (ism.). — 16.20: Hírek. — 16.35: A vég kezdete. Szovjet dokumentumfilm. — 17.05: A Meteor. (Színes.) Jugoszláv rövidfilm. — 17.20: Melyiket az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. — 17.40: A nyelv vága. — 18.15: Reklám. — 18.20: Mindent az emberért. (Színes.) A Horizont Szerkesztőség műsora. — 18.40: A tízmilliomodik Dokumentumfilm. — 19.10: Reklám. — 19.15: Esti mese. — 19.20: Idősebbek is elkezdhetik. Tévéterem. (Színes.) — 19.30: Tv-híradó. — 20.00: Az Onedin család. Angol tévéfilm-sorozat. (Színes.) XV/4. rész: A borsos ár. — 20.50: ... de aki meggyógyult, arról nem készült örömjelentés... Dokumentumfilm. III/1. rész: A rák és a közvélemény. — 21.20: Nézőpont. A Televízió kulturális folyóirata. — 22.20: Tv-híradó.

2. MŰSOR:

20.00: Forgó-szín. (Színes.) VI. rész. — 20.40: Küzdelem a homok ellen. Szovjet rövidfilm a tünemény olajvezetékek építésének első szakaszáról. — 20.55: Tv-híradó 2. — 21.15: Reklám. — 21.20: Hoffman úr. (Színes.) Angol film.

SZERDA DELELŐTT

7.59: Idősebbek is elkezdhetik. Tévéterem (ism.). (Színes.) — 8.05: Iskolatörténet. Orosz nyelv (ált. isk. 5. oszt.). Három megkettő az öt. — 9.05: Környezetismeret (ált. isk. 1. oszt.). Csurlan-csepp. (Színes.) A folyékony halmazállapot. — 10.05: Szó-ra-ka-té-nusz. Magyar nyelv és irodalom. Kecske mondja, mek, mek, mek. (Színes.) (Az állatok hangja.) — 10.20: Az Onedin család. Angol tévéfilmsorozat. XV/4. rész: A borsos ár (ism.). (Színes.) — 11.10: Delta. Tudományos híradó (ism.). — 11.30: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor (ism.).

SZÍNHÁZ

Erkel Színház: Aida (1. bérl. 4. ea.). — Operaház: A Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekara (BFTZ bérl. 2. fél 3.) — Madách Színház: A hatodik napon (B. bérl. 7.) — Madách Kamaraszínház: Utójáték Európiához; Vadász az erdőszékházban (7.) — Várszínház: Vörös zsoltár (7.) — Nemzeti Színház: Káin és Abel (7.) — Víg-színház: Harmincéves vagyok (7.) — Pesti Színház: Macskajáték (7.) — József Attila Színház: Weekend a tengerparton (7.) — A Hazug (Kamaraszínpad, 7.) — Thália Színház: Balgyes páholy (7.) — Fővárosi Operettszínház: A denéver (7.); O meg Ó (Zsebszínház, fél 8.) — Vidám Színpad: Micsoda circuszi (7.) — Egyetem Színpad: Angl Vera. Premier előtti vetítés (6.) — Radnóti Miklós Színház: „Mondok mondók éneket...” (7.) — Mikroszkóp Színpad: 60. Szimfónia (7.) — Budapesti Gyermekszínház: Tom Sawyer kalandjai (du. 3.) — Állami Bábszínház: A pagodák hercege (du. 3.) — Jókai téli 10.) — Játékszín: Noé galambja (fél 8.).

KÖZLEMÉNYEK

VI tanévet kezd a dolgozók esti általános iskolája VI. ker. Vörösmarty u. 49. sz. alatt. Egy osztály tananyagából 4 hónap alatt vizsgázt. Beiratkozás jan. 22-26-ig délután 5-7-ig. (X)

Dr. Varsányi Hajnalka nőgyógyász 1979. jan. 1-től rendelőjét megnyitotta. Rendel: VI. ker. Lénia krt. 70. 1. em., esztörtök du. 5-7-ig. (X)

A Normafa és környéke

Január 2-án közöltük egyik olvasónk levelét ezzel a címmel: „Mit csinál a Normafa Bizottság?” A levele Doboz László, a Normafa és Környéke Intéző Bizottság vezetője választott. A többi között ezt írja:

„A hegyvidék, Budapest tölgyes, valóban gyógyításra szorul, mert a mind füstösebb és gázabb levegőtől, a megzomboltatott építkezéstől, a szemétdomboktól, a pusztuló fák karmajától mind betegbb. Örülünk, hogy valaki újra felhívta erre a figyelmet, mert a Normafa Intéző Bizottság tervei, javaslataiból az illetékeket eddig ugyancsak keveset próbáltuk megvalósítani. A NIB ugyanis nem léphet fel hatóságként, mert nem az. Csapán társadalmi szerv, a kerületi Néprönt kebelében működik, együtt a környezetvédelektől, hatáskör, költségvetés nélkül. Az egész NIB mindössze néhány lelkes aktivista.

Mégis, mit tett a NIB? Tavaly, áprilisban rövid és közérthető fejlesztési javaslatot készített. Mi van ezekben? 1. javaslat: hogy szigorúan tiltás meg az erdőterület csonkítását, 2. fejlesszék a budai erdők üdülőerdővé, 3. folytassanak parkosítást erdőfejlesztést, 4. átgondolt rendszer szerint helyezzenek ki korszerű pályákat és sportpályákat, 5. nyújtsanak az életkoruk megfelelő, specifikus sportprogramot, 6. állítsák meg a zöldséget szennyezősét, 7. rekeszék ki az erdőből az autógörgőket, 8. egyúttal javítsanak a tömegközlekedésen, 9. teremtsenek tömeges parkolót az övezet határán kívül.

A javaslatot megtárgyalta a kerületi pártbizottság testnevelési és sportbizottsága. Egyetértett vele. Már történt is valami: a Fővárosi Tanács megbízására a BUVATI tervet készítette a Normafa és környéke autógörgőinek szabályozására, parkolók nyitására. E terv, nem mindenben egyezik javaslatainkkal. A zöldterület fejlesztési terve szintén munkában van, kitűnő szakemberek kezében.

Nem kaptunk azonban választ elmondásainkra az erdő gazdájától, a Pilis Parkerdőgazdaságtól. Némely, sürgős fel-

adat körül értelmetlen és gazdaságtalan huzavona folyik. Példa erre a levélrózsa említtette hógyűjtés. Felállítását tíz éve került szóba. A meteorológiai, forgalmi, stb. adatok már akkor igazolták, hogy felállításának nagyon megérné. A pályákat és a felvonókat a maival évente 30 nappal tovább lehetne használni, sőt, újabb felvonókat építhetnének, ha a Celsius fok alatti éjszakákon hógyűjtés gyártana havat. A szők számának elképesztő gyarapodása (csak azok nem tudnak róla, akik őszől tavaszig nem járnak a Normafánál), kiátlóan igényli a hógyűjtést. S bár a végtelen huzavona óta a beruházás költsége megduplázódott, még mindig nem éri el az egymillió forintot. Tavaly a siliit bevétele a Normafánál napi 6000 forint volt, de az a 80 nap kiesett, hóhiány miatt. Már ezen a télen is kiesett 40 „hógyűjtő” nap. Igen, csak a kiesett bevétele már fedezné a hógyűjtés árát. De hát ez csak a dolog gazdasági része. És az emberi, egészségügyi? Mit veszít, a 20-40 ezer féri, nő és gyerek sportolásának elmaradásával, a legkritikusabb évszakban? Ki mérte ezt fel?

Kedves levélrózsa! Köszönjük levelét, bízza abban, hogy felfigyelnek ki korszert, akik tehetnek valamit Budapest egyik legszebb ékességének megmentéséért. Budapest híres arról, hogy nagyvolumán és nagy elhatározással sok mindent megoldott a lakosságért. Várjuk a segítségét öntől és mindenkitől, aki segíthet, addig, amíg nem késő.

A MALEV Air Tours 1979-es ajánlataiból: Jugoszláviai tengerparti üdülések: júniustól szeptemberig. Részvételi díj: 3910 Ft-tól 8600 Ft-ig. Színházi túrák Moszkvában és Leningrádban márciustól májusig. Részvételi díj: 3390 Ft-tól 4250 Ft-ig. Leningrád-Moszkva 1 hetes túrák: márciustól júliusig. Részvételi díj: 4390 Ft-tól 4990 Ft-ig. Városnéző túrák Rómában áprilisban és májusban. Részvételi díj: 3950 Ft. Városnéző túrák Szófiában áprilisban. Részvételi díj: 1990 Ft. Részletes felvilágosítás: MALEV Air Tours Utazási Iroda 1061 Budapest, Dorottya u. 9. Tel.: 186-614. Vidéken az Express-irodáknak. (X)

A Maxim Varieté (VII., Akácfa u. 3.) keres új ritmusvezetőket rendelkező, magas lanykátok állandó színpadi munkára. Jelentkezni személyesen 1979. 1. 24-és 25-én, 26-án este 8 és 10 óra között a titkárságon. (X)

Budapest XIX., Oláh Sándor u. 10. Ált. Iskola — volt Szeged u. isk. — 1979. márc. 22-én tartja az iskola fennállásának 50. évfordulóját. Kérem az iskola volt pedagógusait, diákjait, amennyiben részt kívánnak ezen venni, jelezzék a 270-093 telefonszámon Somogyi Tibornak 1979. febr. 15-ig. Kérem továbbra a rendelkezésükre álló anyagot — fényképek, bizonyítványok stb. — küldjék el az iskola címére. (X)

A gyászoló család fájdalommal és mély megrendüléssel tudatja, hogy hosszú szenvedés után elhunyt Kókai István, a csimionos, 1979. január 13-án életének 64. évében. Halottunkat 1979. január 25-én 13 órakor helyezik örök nyugalomra, a Rákospalota XV., Felszabadulás uti Köztemetőben. A gyászoló család. (X)

Köszönetünket fejezzük ki a SZOT elnökségnek, a KPVD SZ központi vezetőségnek, a miniszteriumok képviselőinek, a Kereskedelmi Pénzügyi és Véndéglátóipari Dolgozók Szakszervelete funkcionáriusainak, aktiváinak, a temetésen megjelent elvtársaknak, barátoknak, ismerősöknek, akik szeretettel ferjemet utolsó útjára kísérték, és részvételeiket tájékoztatást és bánatukat enyhíteni igyekeztek. Özv. dr. Kerekcs Györgyné és a gyászoló család. (X)

FOGYASSZON MÉHPEMPŐS MÉZET!

NAGY FEHÉRJETARTALMA, TOVÁBBÁ B-, C-, D-, E- ÉS H-VITAMIN B-TALMA. KÖVETKEZTÉBEN, FIZIKAI ÉS SZELLEMI FELFRISÜLÉST EREDMÉYEZ, JÓ KÖZÉRZETET TEREMT, TELEN KIVÁLTKEPPEN AJÁNLOS A MÉHPEMPŐS MÉZ FOGYASZTÁSA!

KAPHATÓ AZ ÉLELMISZERBOLTOKBAN.

FORGALOMBA HOZZA A

HUNGARONEKTÁR, BUDAPEST

Kelet-nyugati kereskedelem

Kooperációk kora

Az elmúlt 2-3 év során a kelet-nyugati kereskedelem növekedési üteme *vesztett* korábbi lendületéből, sőt egyes területeken stagnálás, vagy *viisszaesés* következett be. Az átmeneti törés szoros összefüggésben áll a tőkés világon végigsöprő 1974-75-ös recesszióval, illetve annak még ma is érezhető *következményeivel*. Tovább folytatódik mind a szocialista, mind a tőkés országokban a gazdasági és a termelési szerkezet átalakítása, s ennek a folyamatnak természetesen megvannak a maga kereskedelmi forgalmat növelő, egyes esetekben pedig csökkentő hatásai. A kelet-nyugati kereskedelem növekedési ütemében bekövetkezett lassulás egyik legfontosabb oka azonban a fejlett tőkés államok részéről tapasztalható *protekciónista* törekvések ismételt erősödése.

Másfél évtized

A gazdaságkutató intézetek előrebecsélései szerint a két világrendszer gazdasági kapcsolatai *továbbra is jó ütemben fejlődnek* majd, s gyorsulásra akkor lehet számítani, ha mindkét részről *mélyebben feltárják*, illetve *kiaknázzák* a kínálkozó együttműködési lehetőségeket. Különösen sok lehetőség van az együttműködésre az ipari kooperációk területén, amely a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata. Az elmúlt másfél évtized során kialakultak a kelet-nyugati kooperációk stabil formái, s az együttműködés mindkét fél számára sok előnnyel jár. A tapasztalatok szerint a kooperációs kapcsolatok többsége *kiállta* a tőkés recesszió próbáját.

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának adatai szerint a szocialista és a tőkés vállalatok ez idáig mintegy 1600 kooperációs megállapodást kötöttek egymással. A KGST tagállamai közül a magyar vállalatok mintegy 600-650-et kötöttek. (A hazai vállalatok első számú kooperációs partnerei az NSZK-beli cégek, a szerződések száma meghaladja a 330-at.) A kooperációs szerződések keretében megvalósuló magyar export az összes tőkés kivitelünk 7-8 százalékát képviselte 1978-ban, a tőkés országokba irányuló magyar gépkivitel 25 százaléka kooperációs termék.

Az ügyletek értékét tekintve a tőkés cégek legjelentősebb szocialista kooperációs partnerei a *szovjet és a lengyel* vállalatok. A román iparvállalatok is eredményesen fejlesztik kooperációs kapcsolataikat a tőkés cégekkel; az elmúlt 5 év során néhány vegyes vállalat is alakult Romániában, egyebek között a *repülőgépgyártás, az olajipari berendezések, valamint a számítástechnika területén*. Csehszlovákia, Bulgária és az NDK csak az elmúlt két év során kezdte intenzíven fejleszteni kooperációs kapcsolatait.

Tipusváltozatok

A kooperációs együttműködésnek sokféle formája alakult ki, s az egyes országok más-más típusokat — gazdasági fejlettségüknek és céljaiknak megfelelően —

részesítenek előnyben. Fejlett együttműködési formának tekinthető a *gyártásmegosztás, a gyártmánymegosztás, a licenc alapján történő termelés közös fejlesztéssel párosulva*, s nem utolsósorban a közös értékesítés. Újabbban egyre több olyan megállapodás születik, amelyik *harmadik piaci* együttműködést irányoz elő, elsősorban a fejlődő országokban. A hagyományos export-import üzleteknél modernebb, tartósabb kooperációs kapcsolati forma a szocialista vállalatok számára azért *előnyös*, mert növeli a műszaki színvonalat, s egyben lehetőséget nyújt a kivitel növelésére is. A tőkés kooperáló partnerek is *megtalálják* a számításukat.

A kelet-nyugati ipari kooperációk statisztikáinak tanúsága szerint a gazdasági ágazatok közül a gépipar és a vegyipar a leginkább „*kooperációképes*”. Az ipari kooperáció fogalmába általában a mezőgazdasági együttműködések is beletartoznak. De a szerződések mintegy 45 százaléka az általános gépipar, a szerszámgépipar, az elektronikai ipar és a villamosipari berendezések gyártása területén jött létre.

Nehezebb feltételek

A magyar vállalatok kooperációs szerződéseinek mintegy kétharmada a *gépipar területére* vonatkozik, részeseidük tehát *meghaladja* a „kelet-nyugati átlagot”. 18 százalékos a vegyipar részeseidése az összes kooperációból, a további szerződések 15 százaléka a járműiparra, 7 százaléka a kohászatra, 7 százaléka a könnyűiparra, 4 százaléka pedig a mezőgazdaságra és élelmiszeriparra vonatkozik. A fennmaradó megállapodások egyéb ágazatokra — például építőipar — szólnak. A vegyipar magas részeseidése *nem jellemző* a magyar gyakorlatra, ugyanis itt ennek az ágazatnak a „*kooperációs aránya*” a nemzetközi átlagnál *alacsonyabb*.

Több ezerre tehető azoknak a — elsősorban a szocialista országok vállalataitól származó — *javaslatoknak* a száma, amelyek kooperációban történő megvalósításáról tárgyalások folynak keleti és nyugati vállalatok között. Több szocialista országban külön vállalatok „*szakosodtak*” a kelet-nyugati kooperációs üzletre. Magyarországon például az Intercooperation Kereskedelemfejlesztési Rt. és a Hunicoop tevékenysége irányul elsősorban ilyen üzletek létrehozására. Kétségtelen, hogy a tárgyalás alatt álló témák viszonylag kis része, általában 10-15 százaléka jut el a kooperációs megállapodásig.

Az új világgazdasági helyzetben a kelet-nyugati kooperációs munka feltételei *nehezedtek*. Ez nem elsősorban a szerződések számának alakulásában, hanem az *értékesítésben* mutatkozik meg. Mégsem várható hanyatló tendencia a kelet-nyugati kooperációs kapcsolatok alakulásában, mert a nemzetközi munkamegosztás és a komparatív előnyök kihasználása mind szocialista, mind pedig a tőkés vállalatokat az *új együttműködési forma* szélesebb alkalmazására készíti.

Gonda György—Szentgáli Péter

Radelkis

Orvosi műszerek bemutatója

A Radelkis Elektrokémiai Műszergyártó Szövetkezet az Ormser bemutatótérképében tegnap megnyitott kiállításán 37 orvosi műszert — köztük több új *konstrukciót*, illetve *továbbfejlesztett változatot* — mutatott be. A szövetkezet vezetői elmondották: műszereik többsége *állja a versenyt* a hasonló rendeltetés-

sű nyugati konstrukciókkal. Ennek ellenére *idehaza kevésbé kelendőek*, mint külföldön, a szövetkezet múlt évi 300 millió forintos termeléséből 240 milliót tett ki az export. Fenntartva exportbővítő törekvéseit, *szívesen szállítanak hazai megrendelőknél is*.

A kiállítás három napig tart.

Lakásóvoda

Ahogy Baranyában karbantartanak — Jobb társulva

Tortúra, bosszúság, költség — ez jut eszünkbe a lakáskarbantartás szó hallatán. Az ingatlankezelő vállalatok idő és szakemberhiánnyal küszködnek. A szolgáltató vállalatok többsége *hosszú határidőre* dolgozik. Kevés a kisiparos és igencsak borsos árat kérnek. Az építőipari szövetkezetek szívesebben foglalkoznak új házak kivitelezésével, mint a már meglévőket gondozásával. Csak hogy amilyen mértékben szaporodnak a lakások, úgy növekszik az igény a karbantartásra, a kisebb-nagyobb javítások iránt.

Viszonylag új formát, módszert kínálnak e feladatok megoldására a lakásfenntartó szövetkezetek. A kezelésükben levő lakások száma az idén várhatóan 17-18 ezerrel emelkedik, és az év végére várhatóan meghaladja a 185 ezret. Ez tekintélyes szám, mégsem érzékelteti, hogy munkájuk minősége, hatékonysága mennyi kívánnivalót hagy még maga után: a lakásfenntartó szövetkezetek többsége kis üzemeket, műhelyeket takar. Helyzetük — az utóbbi években megjelent jogszabályok ellenére — *ma is bizonytalan*.

kásépítő szövetkezetek közösen hoznak létre karbantartó társulást. Hiszen ahhoz, hogy a liftszereleztől a lakásfestésig és a szennyvízcsatorna megjavításáig minden feladatra jusson szakember, elkerülhetetlenül szükséges

zeti titkárságának vezetője. — Ők is elkövettek egy sor jellemző hibát —, nem volt például szabályos az anyagelszámolás és a társadalombiztosítási kötelezettségek teljesítése —, ám nem annyira súlyosakat, amelyek a vezető leváltását indokolták volna.

Mi a lakóknak — a legilletéke-sebbeknek — a véleménye a társulás munkájáról? E kérdéssel kopogtattam be az Endresz György utca 5. számú házba Kocsis Miklóshoz, akinek nem volt különösebb panasz. Ugyanabban az utcában, a 3/a-ban Dóró Lajos, elmondta: náluk szépen kifestették a lakást. A házfelügyelő, Bene Lajosné, éppen náluk tartózkodott, és így egészítette ki szavait:

— A festők általában jól dolgoznak, de a kisebb munkákhoz *itt sem jönnek ki a szerelők*. No meg a körműkre kell nézni, különösen a számlázásnál. Az anyagellátáson, a szervezethez is akad javítanivaló.

Nemcsak szomszédok

erőiket koncentrálni. Az ilyen egyesülések ma még ritkák, pedig ez lenne a jó megoldás.

A kevesek közé tartozik a 13 Baranya megyei lakásépítő szövetkezet által létrehozott karbantartó társulás, amelynek a pécsi Ércbányászati Munkáslakásépítő Szövetkezet a gesztora. A társulás — voltaképp 73 ember —, jelenleg *több mint ötezer, 1980-ban pedig már hétezer otthonról gondoskodik*. Az előírások szerint önálló elszámolású üzemenként működnek. Gazdálkodásuk több szempontból is *kedvezményezett*; a társadalombiztosítás kivételével nem fizetnek semmi-féle adót és illetéket, nyereségre sem kötelezettek. Bevételeik a *közös kasszába vándorolnak*, a veszteséget ugyancsak a tagszövetkezetek viselik. Ma már jó szakmunkásgárdával, valamint saját teanggal, fürdővel, klubbal is büszkélkedhetnek, ám ennek megteremtéséhez *kilenc év kellett*.

Albérletben kezdtek

Nemes Lajos, a karbantartó társulás vezetője:

— Hatan kezdtük 1970-ben, egy 3x3 méteres albérletben. Az évek folyamán *váltották egymást* az albérletek, a munkások, a vezetők. Egy *tricklünk volt*... Egy benzínlámpa-robbanás — szerencsére senki sem sérült meg — irányította rá helyzetünkre a figyelmet. Kaptunk a SZÖVOSZ-tól hitelt és támogatást a megyei szolgáltatásfejlesztési alapból, valamint a városi tanácstól. Így avathattuk fel 1977 végén a telepet.

— A karbantartó társulás munkáját 1978-ban ellenőrizték — mondja *Lukács József*, a baranyai MESZÖV lakásszövetke-

Mind a két ház az Újmecekaljai II. számú szövetkezethez tartozik, amelynek elnöke *Gyarmati István*. A Pécsi Kesztyűgyár II. számú gyáranak vezető könyvelője, társadalmi munkában látja el ezt a tisztelet. Szakember, ért a pénzügyi, számviteli munkához; el tudja választani, mi íródjon a társulás, és mi a saját számlájukra, stb. Náluk sem volt ez mindig így: három éve választották meg Gyarmatinét, előtte *sikkasztás* is történt, 1976 óta viszont *több mint 400 ezer forinttal csökkent az üzemi költség*, mert az sem utolsó szempont: *magukénak érzik-e* a lakók az épületet, szövetkezeti kollektíváról, vagy „*csupán*” szomszédokról van szó. Az, hogy barkácskedvelő, tisztaságszerető, a közös tulajdonra *vigyázó emberek-e* — ugyancsak szerepet játszik a lakások állagának megővésében.

Nem tipikus ma még az ilyen szövetkezet, mint ahogy a karbantartó társulás sem, amelynek munkáján — az elnöknő szavai szerint is — *javítani szükséges*. Ám a lakóknak nem kell a maszek szerelőre, vagy az állami vállalat felszabaduló kapacitására várni — *és ez nagy előny*. De nem mindenütt szervezhető ilyen társulás. Példáknak tehát továbbra sem változtat azon: a lakásfenntartó szövetkezetek erejét, lehetőségeit a *gyakorlatban kell felmérni* — és ebbe nemcsak gazdálkodásuk szabályszerűsége tartozik bele —, mert helyük a lakáskarbantartás szervezetén belül *ma sem egyértelmű*.

Elek Lenke

HORIZONT

Munkaverseny Kubában

Az elmúlt esztendőben Kubában *minden korábbinál eredményesebben* sikerült mozgósítani a dolgozókat a szocialista munkaversenyekre. A tizennyolc ágazati szakszervezet közül 15 *maradéktalanul teljesítette* felajánlásait, és a munkaversenyekben az ország munkaképes lakosságának *92 százaléka* vett részt. Erről adott számot Havannában a Kubai Dolgozók Központja éves értékelő ülésén *Roberto Veiga*, a Kubai KP Központi Bizottságának tagja, a Kubai Dolgozók Központja Országos Tanácsának főtitkára.

Olajkutak a tenger alatt

Mexikó 500 olajkutató fúr, hogy kiaknázza a campechel öböl mélyén rejlő gazdag olajmezőket. Erről a területről *hosszabb távon napi egymillió barrel* olaj kitermelésére számítanak. Az itteni olajmezők idén májusban lépnek be a termelésbe, és a tervek szerint az *év végéig eléri a napi 200 000 barreles* kapacitást.

A KGST és Mexikó együttműködése

Vegyes bizottsági ülés Budapesten

Budapesten tegnap megkezdődött a KGST és Mexikó együttműködési vegyes bizottságának 3. ülése. A bizottságot az 1975 szeptemberében létrejött *együttműködési megállapodás* alapján hozták létre, első ülését 1976-ban Moszkvában, második ülését pedig 1977-ben, Mexikóban tartotta.

A mostani ülésen a KGST-országok delegációt miniszterhelyettesek, a mexikói küldöttséget *Guillermina Sanchez Mesa* és *Solis* külügyi államtitkárnő vezeti, akinek kíséretében van *Alfon-*

so Yanez halászléi államtitkár. A vegyes bizottságok elnöki tisztét *Udvardi Sándor* külkereskedelmi miniszterhelyettes tölti be, aki egyben a magyar delegációt is vezeti. Az ülésen áttekintik a KGST-országok és Mexikó gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésének helyzetét, az eddigi eredményeket, és meghatározzák a további teendőket.

A kormány nevében *Bíró József* külkereskedelmi miniszter üdvözölte a tanácskozási résztvevőit.

Termékeink a kairói nemzetközi vásáron

A Hungexpo rendezésében tíz magyar külkereskedelmi vállalat vesz részt a 12. nemzetközi vásáron *Kairóban*.

Bemutatják — egyebek között — a Technoimpex cipőipari gépeit, a Ganz Műszer Művek fo-

gyasztásmérőit, a Chemolimpex pvc gumitömlőit, az Artex porcelánjait, a Ferunion edényeit, és a Transelektro háztartási gépeit. A szabad területen áll a *Mogürt Rába—Man* tehergépjárműve.

Magyar-román rádiós, televíziós megállapodás

A Magyar Rádió és a Magyar Televízió küldöttsége Bukarestben együttműködési tárgyalásokat folytatott a Román Rádió és Televízió vezetőivel. A tárgyalások alapján készített ötéves távlati együttműködési egyezményt, az ideiglenes szülő munkatervet, valamint a két televízió közötti gazdasági együttműködésről szóló jegyzőkönyvet szerdán írta alá a Román Rádió szék-házának tanácstermében a rádió részéről Hárs István, a Magyar Rádió elnöke, a televízió nevében pedig Megyeri Károly, a Magyar Televízió elnökhelyettese, a Román Rádió és Televízió részéről pedig Valeru Pop vezérigazgató.

Az aláírásnál jelent volt Rajnai Sándor, hazánk bukaresti nagykövete.

Nemzetközi bábfesztivál Sikerünk Londonban

Londonban kéthetes nemzetközi bábfesztivál kezdődött a Nemzetközi Bábművészeti Szövetség (UNIMA) fennállásának 50. évfordulójára alkalmából. A nagyszabású fesztiválon 14 ország 26 bábcsoportja mutatja be művészetét. A magyar Állami Bábszínház társulata kedden este mutatkozott be három modern zeneművel — Bartók „A fából faragott királyfi”, Sztravinszkij „Petruska” és Ligeti „Kalandok” — írt szellemes, fantáziadús bábdarabjaival, amit kiegészített az angol Samuel Beckett „Játék szöveg nélkül” című abszurd jelenete.

Magyar kiállítás Japánban

A japán rendezők véleménye szerint is rendkívül érdeklődés tapasztalható a szigetországban a Szépművészeti Múzeum és a Nemzeti Galéria múzeumainak kiállítására iránt. Az európai festészet nagy mestereinek és a magyar piktúra klasszikusainak hetven remekét bemutató tárlatot Tokióban hetvenezren tekintették meg 18 nap alatt.

A kiállítási anyagot a főváros után Kitakyjusuban, Narában és Kamakurában is bemutatják. A japán sajtó, rádió és televízió ki-velees részletességgel foglalkozik a művészeti eseménnyel, az ország vezető napilapjai és szakfolyóiratai számos méltatást közöltek már eddig is a magyar festészet európai jelentőségéről.

Non stop határátkelőhely

Éjjel-nappal nyitva tart a Győr közelében levő vámoszabadi közúti határátkelőhely, amelyet Győrből a 14-es számú főútvonalon lehet megközelíteni. A magyar-ceshszlovák közös határállomás közvetlenül a Dunaparton, a magyar oldalon áll. Eddig itt elsősorban a kishatárfor-galmat bonyolították le, miután azonban az elmúlt évben majdnem egymillióan lépték át ezen az átkelőhelyen a magyar-ceshszlovák határt, a két ország illetékesei a folyamatos éjjel-nappali nyitva tartása mellett döntöttek.

Délutáni záporok

A várható időjárás az ország területére ma estig: időnként megnövekszik a felhőzet, főleg a délutáni órákban várható szörványosan kialakuló zápor, egy-két helyen zivatar. A délnyugati, nyugati szél napközben élénk, időnként erős lesz. A legmagasabb nappali hőmérséklet 13—18 fok között lesz. A Duna vízállása Budapestnél tegnap 502 centiméter volt.

Tavasza a határban

(Folytatás az 1. oldalról)

hátan csak pár napja kezdődtek meg a tavaszi munkák. A kötött szárazabb részekben a zöldborsó, a cukorrépa és a tavaszi árpa vetése már megkezdődött. A Hajdúság egén is a mezőgazdasági légitábla gépei zúgnak, szórják az őszi vetésre a műtrágyát. Az AGROKER telepeiről eddig 157 millió forint értékű vegyszert szállítottak el. A gyümölcsösökben végeztek a téli permetezéssel és a metszéssel. A kertészetekben már eltüntették a vasárnapi vihar nyomait. Az első meleg tavaszi napokban úgy tűnik, hogy a primóráruk is szépen fejlődnek.

Békésben az ideai tavaszt a rendkívül nagy belvíz jellemezte. Több mint 100 ezer hektár került víz alá. Az elmúlt napokban a gépek úgy mond „lop-kodták” a frissiben felszárado-

területet, de így is még 5—6 ezer hektárt nem jart meg az eke, nem lehetett újra vetni ott, ahol a víz megsanyargatta a gabonát. Az elvetett 135 ezer hektárral kalászos általában gyengén fejlett, 10 ezer hektáron kipusztult a búza, 5 ezer hektáron pedig a repcét fojtotta meg a víz. Ezeket a földeket újra meg kell munkálni, tavaszi kalászos, kukoricát, napraforgót vagy szilvas-takarmányt kell bele vetni.

A megye legnagyobb gazdaságai már a múlt hét végén, minden rendelkezésükre álló erővel a földeken voltak. A Hidasháti Állami Gazdaságban vetették a konzervborsót, a mezőberényi Aranykalász Tsz-ben szántottak és fejtárgyáztak, a békéscsabai gazdaságok műtrágyát szórak és vetettek. A traktorok munkáját 15 repülőgép segíti, és a kalászosok 80 százalékára már leszór-ták a fejtárgyát.

Vas megyében a tervezett vé-tésterület több mint felén föld-be kerültek a tavaszi kalászosok és a zöldtakarmányok. Jó ütem-ben készül a cukorrépa maggya is. Több száz gép dolgozik a zalai földeken is, a kertészetekben és a szőlőkertekben. Megeszerzte megkezdődött a gyümölcsstelepi-tés. A Zalaszentgróti Állami Gaz-daságban 70 hektáron ültetnek termőives almát, a szomszéd köz-ségeken 100 hektáron telepíte-nek bogós gyümölcsöket.

Fejér megye déli részein már majdnem egy hete vetik a koratavasziakat, a borsót, a mákot és a tavaszi árpát. Az utóbbi na-pokban 6 ezer hektáron került földbe a vetőmag, és 8—10 ezer hektáron végeztek a talaj fella-zításával.

Országsszerte nagyüzemi mun-ka kezdődött, ezt látták tudósi-tóink Tiszán innen és Dunán túl.

EUGENIA KEMPARA, a Len-gyel Nótánacs elnöke — Erdei Lászlónénak, a Magyar Nők Or-szágos Tanácsa elnökének meghí-vására — szerdán Budapestre ér-kezett. Néhány napos baráti látogatása során eszmecsere-t folyt-at a két szocialista ország nő-szervezetének együttműködéséről, kapcsolatainak továbbfejlesz-téséről.

POÓR BERTALAN Kossuth-díjas festőművésznek, a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége köz-ponti vezetősége örökös elnöke-nek a szövetség székházának ud-varán felállított szobránál teg-nap koszorúzási ünnepséget ren-deztek. Orosz Sándor, a szövetség központi vezetőségének titkára mondott emlékbeszédet.

SZOLIDARITÁSI NAGYGYÜ-LÉS. Gyárak, iskolák, intézmé-nyek ifjúságának képviselői, a XVII. kerületben tevékenykedő KISZ-szervezetek küldöttei, a népfront aktivistái tették hitet a vietnami néppel vállalt szolidari-tás mellett azon a nagygyűlésen, melyet a Rákosi menti ifjúsági na-pok keretében rendeztek szerdán a rákoskerti művelődési házban. Hartai Sándornak, a kerületi pártbizottság titkárnak megnyit-ó szavai után Sebestyén Nán-dorné, az Országos Béketanács el-nöke mondott beszédet.

NAGY BALOGH JÁNOS EM-LÉKKIÁLLITÁSA nyílt meg szerdán a soprani Festőteremben. A tárlaton a művész 43 olajfest-ményét mutatják be.

HARMINCNEGY MAGYAR ÍRÓ 43 színműve szerepel ezekben a napokban-hetekben a Szovjetunió több mint 120 szin-házának műsorán. Közülük csak-nem 20 darabot először mutat-nak be a Szovjetunióban május 24-ig tartó magyar színházi feszt-ivál rendezvényein.

SZURONYUKON ÓSZIROZSA címmel szerdán a szécsényi Ku-binyi Ferenc Múzeumban meg-nyílt Czinke Ferenc Munkácsy-díjas érdemes művész grafikai tárlata. Salgótarjánban ugyan-csak tegnap Radics István festő-művész tárlatát nyitották meg. Mindkét kiállítást egy hónapig tekintheti meg a közönség.

Gyermekeket gázolt a motoros

A Csongrád megyei Eperjes külterületén egy kanyarban Bo-ros Ferenc 30 éves raktáros, eper-jesi lakos motorkerékpárjával ki-sodródott az úttest bal oldalára és felborult, majd a motorkerék-pár az ott haladó gyalogosoknak vágódott. A gyalogosok közül a 4 éves Pintér Mónika eperjesi lakos olyan súlyos sérülést szen-vedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. A négyéves Vass Emőket életveszélyes, egy szem-lyét és a motorkerékpár veze-tőjét súlyos sérülésekkel szállí-tották a mentők a kórházba. Boros Ferenc vezetőengedélyt a rend-őrség bevonta és megkezdte a baleset vizsgálatát.

KOZMOSZ 1089. Szerdán a Szovjetunióban Föld körüli pá-lyára bocsátották a Kosmosz 1089. jelzésű mesterséges holdat. Fedél-zetén a kozmikus tér kutatásá-ra folytatásra alkalmas műsze-reket helyeztek el. A szputnyik berendezései zavartalanul mű-ködnek.

GYERMEKALKOTÁSOK. A budapesti Lengyel Tájékoztató és Kulturális Központban szerdán tárlat nyílt annak a mintegy százötven 5—15 év közötti gyer-mekeknek az alkotásaiból, akik a varsói lakásszövetkezet kultúr-házának képzőművészeti műtermé-ben ismerkednek a művészettel. A nemzetközi gyermekév alkal-mából rendezett tárlatot április 4-ig tekinthetik meg az érdeklő-dők.

NEMZETKÖZI KONFEN-ENCIÁKÖZPONT felépítését tervezi az osztrák kormány Bécsben. A mintegy ötmilliárd schillinges be-ruházással megépülő központ — Bruno Kreisky kancellár bejelente-sz szerint — 6—7 ezer ember befogadására lesz alkalmas.

FRANCIAORSZÁG LAKOSSÁGA 1979. január 1-én 53 millió 373 ezer fő volt — jelentette a francia sta-tisztikai és gazdaságkutató-intézet. A múlt év során az ország lakossá-ga százkilencvenezzerrel gyarapodott.

KÜZDELMESEK ÉVEK címmel rendezett vetélkedőt a Közalkal-mozottak Szakszervezete néphad-seregi bizottsága a Tanácsköz-társaság kikiáltásának 60. évfor-dulójára tiszteletére. A szerdán megrendezett döntőbe a 99 induló alapszervezet közül tizenhárom jutott el.

Ügetőverseny-eredmények

1. Edző (7) — Dodona (11) — Eper (3) — 106, 46, 18, 32. — Be-futó: 434, 399. — Hármas befutó: 12 028.
2. Ervin (7) — Edmund (1) — Ebonit (3) — 34, 14, 12, 24. — Be-futó: 52, 187.
3. Cirka (6) — Cella (8) — Tempán (4) — 19, 12, 13, 17. — Befutó: 34, 73. — Hármas befutó: 318.
4. Rivaldafény (4) — Caligula (6) — Anica (2) — 38, 13, 18, 14. — Befutó: 149, 66.
5. Csordás (4) — Uganda (10) — Dedi (11) — 52, 37, 16, 38. — Be-futó: 481, 1964. — Hármas befutó: 7690.
6. Benjamin (4) és Zampa (7) — Barcelona (2) — 11, 27, 11, 12, 14. — Befutó: 16, 54, 20, 84.
7. Apacs (1) — Arisztid (2) — Vágyódó (6) — 11, 11, 12, 37. — Befutó: 16, 17.
8. Dingó (7) — Cereva (3) — Duma (8) — 31, 14, 23, 37. — Be-futó: 57, 120.

Jelöltjeink az ügetőversenyekre

1. Ultra (4) — Vezűv (10) — Cap-riccio (7) — Csalogány (3).
 2. Elmaradó (4) — Echo (7) — Egres (11) — Etüd (10).
 3. Briganti (10) — Solferino (11) — Zupás (8) — Dácia (2).
 4. Darvas (3) — Almodó (1) — Csattanó (7) — Patkó Bandi (2).
 5. Csaszuska (6) — Bárcsak (11) — Adler (10) — Zsupán (5).
 6. Erba (8) — Eper (5) — Vi-king (10) — Domokos (9).
 7. Csabi (7) — Rari (6) — Zuárd (5) — Botond (4).
 8. Delphinium (2) — Cseles (1) — Bóttár (7) — Cantata (6).
- A versenyeket 16.30 órakor kez-dik.

Elhunyt Nagy József magyar internacionalista

Életének 83. évében szívroham következtében Budapesten el-hunyt Nagy József egykori magy-ar internacionalista, aki az MSZBT meghívására Leningrád-ból érkezett hazánkba a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltása 60. évfordulójának ünnepségeire. Nagy József személyében a mun-kásmozgalom olyan kiemelkedő harcosát veszítettük el, aki több mint hat évtizeden át munkálko-dott a magyar és a szovjet nép történelmi barátságának elmélyi-tésért.

Nagy József 18 évesen a Bihar megyei Bárándról került az első világháború orosz frontjára, ahol hadifogságba esett. A szamar-kandi hadifogolytáborból 1919-ben lépett az ötödik internacio-nalista ezred soraiba. A fiatal szovjethatalom védelmében Bu-harában és Közép-Ázsia más vi-dékein harcolt. Az intervenció le-vereése után Petrográdban telepe-dett le. Különböző beosztásokban pártmunkásként dolgozott, majd a Nagy Honvédő Háború idején fegyverrel vett részt Leningrád védelmében. A háborút követően nyugdíjba vonulásáig, technikum-i igazgatóként dolgozott.

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság országos elnöksége

Meghalt Pethes Ferenc színművész

Pethes Ferenc érdemes művész, a magyar színházművészet jelen-tős egyénisége, aki több évtize-den át számos színpadi és film-szerepben lépett a közönség elé, március 21-én, életének 74. évé-ben elhunyt. Temetéséről később intézkednek.

Thália Színház Magyar Színházművészeti Szövetség

Pethes Ferenc 1905-ben Nagy-körön született. A színészegyesü-let színészképző iskolájában 1928-ban kapott diplomát. Pályáját Miskolcon kezdte 1929-ben, ahol táncos, komikus és karakter szere-pekkel játszott. Az Andrássy úti színházban, a Magyar, illetve az Új Magyar Színházban 1931-től 1944-ig lépett fel. A felszabadu-lás után egy ideig vidéken, majd a Fővárosi Operettszínházban já-tsozott. 1960 óta volt a Vidám Szin-pad művésze. Utoljára, 1971-ben a Thália Színházban, Jókai Anna: Tartozik és követel című színmű-vében láthatta a közönség. Mű-vészi munkásságának elismerése-ként 1954-ben a Magyar Népköz-társaság érdemes művésze cím-mel tüntették ki.

Eltemették Hont Ferencet

Pályatársai, barátai, tisztelői és hozzátartozói búcsúztatták szerdán a Farkasréti temetőben Hont Ferenc Kossuth-díjas szin-házi rendezőt, az irodalomtudo-mányok kandidátusát, a Magyar Színházi Intézet nyugalmazott igazgatóját. A ravatalnál a Kul-turális Minisztérium és a Ma-gyar Színházművészeti Szövetség nevében Kazimir Károly, a szö-vetség főtájkára mondott beszé-det, méltatva az elhunyt munkás-ságát.

A Magyar Színházi Intézet nevében Székely György kandidátus vett végső búcsút az intézet ala-pítójától. Az ELTE és az V. ke-rületi pártbizottság nevében Al-mási Miklós, az egyetem tanszék-vezető tanára, a barátok, a hoz-zátartozók nevében Tolnai Gábor akadémikus búcsúzott Hont Fe-renről.

(X) KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS. Ez-úton mondok köszönetet mindazok-nak, akik Pavela Károly vezérigaz-gató elhunytá alkalmával részvétü-ket nyilvánítottak, temetésen részt vettek, utolsó útjára elkísérték és mely gyászunkban velünk osztoztak. A gyászoló család és a Chemokomp-lex dolgozó.

Napszemüveg-bemutató

Az éles tavaszi fényben, a va-kító nyári napsütésben az orvo-sok, az optikus szakemberek ajánlják a napvédő szemüveg használatát. Az Ofotért felke-szült az igények kielégítésére. Ezt bizonyította Asbóth utcai minta-teremben szerdán tartott bemuta-tója is.

Az idén több mint félmillió napvédő szemüveg kerül forga-lomba. A hazai gyártmányokon kívül mintegy 80 ezer csehszlo-vák, lengyel és osztrák import-szemüveg gazdagítja a választé-kot. A vásárlók 60 féle típusból — köztük 12 új fajtából — vá-laszthatnak. Újdonság, hogy a MOM a napokban kezdi meg az anyagában színezett dioptriás len-csék szállítását — 50 000—80 000 darabot kap belőle az Ofotért, így a szemüveget viselőeknek sem kell majd külön napvédő előtétet hor-daniuk.